

Dı Sesi Klisi -sa 'kwla 'de San -pee ε

'Sbe -ne 'ε bv ka

¹ Dı Sesi Klisi -sa 'kwla 'de Kea 'a -jei" naavn -pee ımı -crııε' 'de 'sbe -ne 'di. Kea mε -nyı" ıa' dı tu Sesi Klisi -whee ɔ 'jı to 'de ɔɔ' dbonvun -pee, 'de ka ıa mua -too" 'a ı 'jea 'o nyni ε, vv 'jı juo. Emε -tı Sesi Klisi dbo ɔɔ' "soai 'de ɔɔ' dbonvi San o -whee ε 'je ɔ 'tmvun-.

² Wlu Kea 'tmva -whee Sesi Klisi nynia 'o ε, 'mɔ San -nı ıa' -ta 'jei, -whee dı "klein 'ın 'jeea "jriε- ε, 'ın 'crıı 'de 'sbe 'di.

³ Nyɔ -ɔɔ nua 'sbe -ne 'dii ɔ ke nyɔ "o nyɔ -cc -cny o poa dı'kwla-sawlu -nı doin" o -whee -cc -je ε ɔnɔn ε, 'mua- nv -mɔ, de-nvε' nɔ" -tuu" 'a -whee ıa' dı tu 'jea 'o nyni ε, ε "kvən 'mlai".

Jewlu-

⁴⁻⁵ 'Mɔ San, 'mɔ -cc -crı 'sbe- -whee -cc poo ε Kea -gbi -mε" 'son -nıa 'de Asi -jei" : Kea -ε -nıa 'kmv tein" -whee -ε -nıa 'kmv -sian 'de -εε mua jia' a, ε ke -sii -mε" 'son -nıa 'bo εε' tu "bokpa-te "juçi ke, Sesi Klisi -cc -tmva tɔ' -tı -whee -ɔ sea wlu fai" poo-ε, εε' nyv 'a pεe blua' ke εε' "diwan kpvn aopv ! Sesi Klisi mɔ Kea -saa "i, ε -sa "kunyıç' 'de 'mεvn "klu. 'Beç "klein -nıa 'nɔ 'kmv "kpei vva' nyɔ se ɔ -sii -mɔ 'bo nvvn "jru kpɔ'. Cmɔ -kma -aa -tı' -whee -cc -cny seie -avn 'de -aa dısaın 'kwa.

6 Ծ -ուε' -wεe -a -kpa օօ' 'bleenyu, 'de օմօ -te 'o -avn -wεe -a -je օ "Bo Kea "յու՛i ուս- ka 'sraa -savn -nιa tεin" ուա. Ծ ու յու 'je 'nyni 'wlua' o, "ikmanyni kpaas- 'de -svn "o -svn 'di. 'Kamօ ε 'je nι !

7 Ao -gbvn 'ո՛c, օօ jի' 'bo buee" 'vn, յու -wee' "klein a mu օ "jrie- 'jeea'. Յու -սս kօc օ 'bo tu -kwli" ε, սս mu օ "jrie- 'jeea' -ke. 'Blua 'a blo' wօn- -wee' "klein a mսe kpleea' 'de օօ' -tι' 'vn. ԿԱՆ, 'kι nι- !

8 Kea -nιa -aa Blei, ε kmai" ε je dι -wee' -sii. ε ուε 'kmս sese, ε ուε 'kmս -sian -ke, εε mսe jia'. εε' Kea tu mε -wlu ka, ε 'na : 'Mօ -saa "i, 'mօ -bօc' de.

San 'jeeε Sesi "jrie-

9 'Mօ San 'in ուε aoa' de 'di 'kle aoa 'jea 'de -a -ke Sesi 'a "i "sii -tι' 'vn ε, 'ma 'je ε -ke. Ao ke 'mօ ke -a -plaan 'beօde due' i -wεe ka "o ka ε 'je ε ու ε, -a -ke Sesi "sii "i. De 'in 'tmua Kea 'a wlu -wεe dι 'in 'jea 'de Sesi 'vn 'in 'tmս և, εմε -ուε' -wεe սս kpa 'vn 'bo 'tօniε 'a du'. 'Bo 'a -ta -tu ε, յու a 'daa- 'o Patimօsi.

10 'Bo Patimօsi mօ 'in ու-, -je Tυ"bo 'a -kwlewι o kaan 'su ε, Kea 'a -Suu "ji 'de 'vn 'ε. 'Su 'in 'wօn յու jrc' 'օ wlu 'bo 'vn 'de -wεe օ kpa wlu "jεi ka -kavn a wlua.

11 Օ 'na : Dι -ma -jeea" "jrie- ε, -in -cri 'de 'sbe 'di -wεe -in -ji Kea -gbi -mε" 'sօn -nι -jei" poo-. Ia' Kea -gbi -tu ka : Kea -gbu -nιa 'o Efesι o, Simini o, Pεεkamu o, Tiatii o, Saadι o, Filadεfi o, Laodise ke.

12 -Ta 'ma "biia i -wεe յու -օօ wlua 'vn -pee 'in 'je օ "jrie- 'jee- 'su ε, 'in 'jeeε -dam'ba -tuu"-tuu

"jriε- 'bo -dam'ba 'a "kpei -tedı -mε" 'son "kpei. la' -dam'ba 'a "kpei -tedı -tu ε, 'sani -nvi'.

¹³ 'Su 'in 'jeeε "ju due' "jriε- 'bo ia' -kwea'-, -o -ke nyio 'o "ju -kooo'-. "Bai o paa 'vn ε, ε tba i 'de o boin o kpɔ- kpɔ- -wεe o bla 'saniwlv -kwlv 'di.

¹⁴ Oo' "jru "pluu" "puu'- ka jee" -fua" nia, oo' "jri a wan' ka nemiuo nia.

¹⁵ Oo' bi a fan' ka -bo nyu tba -tien 'o "jri -wεe ε -sainya 'de neklin' 'vn ε, 'kamo i ni-. Oo' wlu -ko' "ni-gbuu klaa" 'a klu 'in.

¹⁶ Oo' diansvn 'bleε 'cv-siun -mε" 'son kwa. -Placne -nma" 'a -wεe -εε "jri nia 'cc's ε, εmε -εε -wlv 'de o 'wɔn. Oo' "jua- a fan' ka -bo 'jru -te -gbao -wεe εε fan.

¹⁷ -Ta 'in 'jee o "jriε- 'su ε, 'in -ka i 'bo o bi o, ka nyu o 'mea. 'Su o -tee' 'vn oo' diansvn "kpei -wεe o wlu ka, o 'na : Favn 'bo -vn -nuε ! 'Mɔ -saa "i 'mɔ -cc'bɔ' de.

¹⁸ 'In nuε 'kmv. 'In 'meε 'de-, 'kaa kaan ka 'in nuε 'kmv 'bode -bode 'bode, 'In 'bleε "ikmaa' 'bo 'mea' ke -ta 'mevn nia "kpei.

¹⁹ San, di -in -jeea' "jriε- i ke di -ia nuva ke di -ia mua nuva' 'bo -mı 'de ke -in -cri 'de 'sbe 'di.

²⁰ 'cv-siun -mε" 'son -in -jeea' "jriε- 'de 'ma diansvn 'di o, -dam'ba 'a "kpei -tedı -mε" 'son 'sani nua -wεe -in -jeea "jriε- -ke o, de -ε pa 'kwla 'de ia' di tu 'de ε, εmε 'ma ji wɔ -saa' 'de -vn -pee. 'cv-siun -mε" 'son -ni, imi -ni Kea -gbi -mε" 'son 'o "jru kpɔ' i -tevn. 'De -dam'ba 'a "kpei -tedı -mε" 'son -ni, imi -ni Kea -gbi -mε" 'son -ni.

2

Wlu -tmuva' 'de Efesi Kea -gbu -pee ε

1 "Ju 'in 'jeea "jriε- -nɔ, mɔ -wlu 'de 'vn -pee ka -ɔ -na : Wlu -in -jea 'cri -wεe -in -jea Efesi Kea -gbu 'a "jrukpo' i -tei kpa, ε ka :

'Mɔ -ɔɔ diansun 'blea 'cv-siun -mε" 'sɔn kwa -wεe -ɔɔ na 'bo -dam'ba 'a "kpei -tedi -mε" 'sɔn 'sani nua 'a -kwea', 'in 'naa :

2 'In juo -ma nuvdi 'mε. Dbo -in -kpυn -a -ma -cε" i -wεe -in nua o, ka -in -beεa' pεe "wɔin o, 'in juo i -wee' 'mε. 'Diwɔnyniun -niā 'de aopu- "klu ε, uu ke -in se dbεε-. Nyu -uuā -daa' uuā' -cε" Sesi 'a dbovn -wεe -uu se ε ni ε, -in -tien' uuρu i 'de ka uu nia si 'tmuvn -in -je kan'.

3 -In -blee nai", -in -jee -ma -cε" wɔn 'de 'ma 'nyu 'a -ti' 'vn, 'de 'kpi se -mii" wa mamau 'su.

4 'Kaa de -je sea' 'vn 'tun nu ε, εmε -ni 'ma -ti' kmaa' -ε -niā 'de -vn 'vn tεin" ε, -in -bɔ -mε o.

5 -Ta -in -blua' -in po 'o 'a -ti' -kwlu o -wεe -in -je -ma dιsaιn "i juo 'de -in -ji 'kpu "i to-, -wεe ka -in -kma 'ma -ti' tεin" -in -je kan' nu ke'wle. -Bo ε se -mε ni ε, 'ma mue jia' -wεe 'in 'je -ma -dam'ba 'a "kpei -tedε -kwlin -saa.

6 De -je -ee -ti' 'vn 'ma poa -vn -ti' o ε, εmε -ni nyu -kpa 'o Nikola 'de ε, uuā' nuvdi a nyaa -mii' ka ia nyaa 'mii -ke ε.

7 Nyɔ -niā doun" "jru -mε wlu Kea 'a -Suu a 'tmua Kea -gbi -pee o po ε doin" o ! Nyɔ -ɔɔ mua tu 'a "jru kpaa' a, 'kmυnι tu -ε -niā 'de Kea 'a keεma' -kwlo 'di me -ee 'jɔ 'in 'je o "nyi -wεe o 'je di.

Wlu -tmuva' 'de Simini Kea -gbu -pee ε

8 "Ju 'in 'jeea "jriε- ε, o wlu' 'de 'vn -pee ka ke'wle o 'na : Wlu -in -jea 'cri -wεe -in -jea Simini Kea -gbu 'a "jru kpɔ' i -tei kpa, ε ka :

'Mɔ -ɔ -kɔan 'de dı -whee' 'a nya -whee -ɔ kan dı -whee' "jru ε, 'de -ɔ -mɛa 'de- -whee -ɔ jia 'kmv de ε, 'in 'naa :

⁹ 'Kle -ma -jea 'in juε'. 'In juo -ma nıa" 'a 'dba -tı 'mɛ, 'de -mɛ 'kamɔ -in -nı dı -whee' 'a jei. Nyu -vua -daa' vua' -cε" Suifv -whee -vu se ε nı ε, ka vua -cre" 'a -vn ε, 'in juı'. Vua' nyu tu ε, vu nıe Satan 'a nyu -o.

¹⁰ De -ma -jea 'kle ε, εε' favn 'bo -vn nuε. -In -gbvı 'nɔ, -sɔn' ɔ mua aoa' jrv' -kasø 'di poa' -whee ao 'je i -tuεn' -whee ao 'je 'kle 'je 'de 'wı -puue 'di. -In -bo wlu fai" pooe mamau 'sv, ε 'je -ma 'mɛa' jε-, -whee 'in 'je -vn 'kmvnia' -sea' -kwe -ta 'ble "nyı. Emε -ee mu -ma -kei" nıa'.

¹¹ Nyɔ -nıa doun" "jru wlu Kea 'a -Suu a 'tmua Kea -gbi -pee ɔ po ε doun" o ! Nyɔ -cc mua tu 'a "jru kpaa' a, ɔ se -tuɔn blui. 'Mɛa 'a kpe 'sɔon -ne se ɔ "i blai.

Wlu -tmua 'de Peεkamu Kea -gbu -pee ε

¹² "Ju 'in 'jeea "jriε- -nɔ, ɔmɔ -wlu 'vn -pee ka -ke, ɔ 'na : Wlu -in -jea 'cri -whee -in -jea Peεkamu Kea -gbu 'a "jru kpɔ' i -tei kpa, ε ka : 'Mɔ -blea -placne -nma" 'a -whee -ee "jri nıa 'sɔon ε, ka 'in 'da ka, 'in 'naa :

¹³ 'In juo -ma -teın 'mɛ. 'Bo 'a -ta -tu mɔ Satan "ti -whee ɔ 'ble nyu. Ka -in -tua" 'ma 'nymı 'a -tı' mamau 'in 'je kan' 'mɛ -ke. 'Bo aopv o -kwłɔ Satan nıa, Antipasi -ɔ -jea 'ma -tı' tɔ' 'vn -whee -cc -tmua 'ma -tı' 'de nyu -pee, -sɔntı nyu 'dbo ε, -in se 'ma -kwłı" -tea' o 'bo, 'de -mɛ 'kamɔ vu 'dbo 'de 'ma -tı' 'vn.

¹⁴ 'Kaa dı jri' mı -ma nv 'sv -ıa nyaa 'mii. Ia' dı tu mı -nı nyu jrv' -nı 'de aopv "klu -whee dı

Balaam t̄ōa nyu -vua nu i. Ka -bo Israe-k̄on nu -wée vu 'jea 'de d̄esavn 'di 'kpa a, εme o t̄ō Balaki. Ҫmo -nuε' -wée nmi vu -saa 'sraa- vu "nyia k̄oin ε, 'de Israe-k̄on a di ia' nmi tu. Ҫmo -nuε' ke'wle -wée vu 'kpa 'de jei" 'jedesavn 'di.

15 'De nyu jrv' -ni 'de aopu "klu ke'wle -wée di nyu -vu bla 'o Nikola 'de a nua, -vua nu i -ke.

16 Εme -ti 'in 'naa -in -juo -ma d̄esavn "i -in -je ε 'kpv "i to-. -Bo ε se -me ni 'ja a, 'ma muε -too" 'a 'in 'je ji -wée 'in 'je -placne -nua 'de 'vn 'wɔn nu 'de 'in 'je vua' nyu tu tu o -fɔn'.

17 Nyɔ -nia doun" "jru ε, wlu Kea 'a -Suu a 'tmua Kea -gbi -pee ε, o po ε doun" o ! Nyɔ -co mua tu 'a "jru kpaa' a, 'ma muε o diide -ε pa 'kwla 'de javn 'di "nyia", -wée 'in 'je o "soukpo plu "nyi -ke. 'Nyni dee -crua' 'bo ε "kpei ε, nyɔ jrc' se ε juo-, -bo ε se nyɔ -co mua εε" "sou tu 'jea' ni ε.

Wlu -tmuua' 'de Tiatii Kea -gbu -pee ε

18 "Ju 'in 'jeea "jriε- mɔ -wlu 'vn -pee ka ke'wle, -ɔ -na : Wlu -in -jea 'cri -wée -in -jea Tiatii Kea -gbu 'a "jrukpo' i -tei kpa, ε ka :

'Mɔ -ɔ -nia Kea 'a "Ju -co "jri a wan ka nemiuɔ nia, -wée -co b̄i a fan ka -tien nia, 'in 'naa :

19 'In juo -ma nuudı 'mε. -Ma nyu 'a -ti' kmaa' o, -ma Kea -kwli" -tea' o, ka -ma nua -ma de 'di-wi" "juoi o, -ma p̄ee "wɔin 'bεεa' o, 'de ka di 'dɔe -in -bɔɔa' de -ma nua i -tia "i i -sia -ji -nia tein" ε, 'in juo -mi 'mε -ke.

20 'Kaa de -je -sea' 'vn 'tvn nu 'de -ma -ti' 'vn ε, εme -ni "junynɔkpao' vua 'daa- Sesabe -wée -va -daa' va' -ce" Kea 'a wlu 'kwajaanyñɔkpao' ε, vnu -in -taai" -wée -va -saa 'ma dbonvun 'a "jru -jei"

-w  e -va t  o   u  p  u j  i" 'jed  sa  n, 'de nmi   u -saa 'sraa-   u "ny  a k  o  n   ua di.

21 'In "ny  i   u n  " 'm   -w  e    'je va' d  sa  n "i juo-, k  aa   u 'na   u se   ua' j  i" 'jed  sa  n 'k  p  u "i toi.

22   me -ti 'ma ji   u 'w  e- "k  pei jaa' -w  e    'je i 'p  en 'de   u 'je   a' -ce" w  on 'je. Ny  u -u   -ke   u 'k  pa 'de j  i" 'jed  sa  n 'di   , -bo   u   se   ua' d  sa  n "i juo -w  e d  i Sesabe a   ua   u   si kwa -s  on -saa a, 'ma mu     u  p  u 'kle kl  a" "k  pei jaa' -ke.

23 'Bo -m   'de   , 'ma mu     a' "ny  uu- 'm  a" "k  pei jaa' -w  e ka 'in n  a "ju -c -jua ny  i c 'c t  o' 'de -c -gb  n a 'de ny   p  e o   , Kea -g  bi -wee' "klein 'j  i juo-. D  i "klein ao   ua 'm  o -c -mu ao   a' -kei" -saa' due 'due.

24 'De aop   -j  o -n  a 'de Tiatii Kea -gbu 'di -w  e d  i Sesabe a t  o  a ny   -c sea 'bo    'de bla a, d  i -i pa 'kwla -w  e   ua 'daa- Satan 'a d  i   , ao si 'c  an. Aop   m     , 'in se aop   ke' j  e' "i -tei.

25 'Kaa de due' k  o  n -gbai' m   'ma 'tm  u   aop  -,   me -n   -ta ao kp  n a ao kp  n 'bo i mama   'su 'in 'je ji.

26 Ny   -c -mu   tu 'a "jru kp  a" -w  e ka 'in "sia 'ny  n -c -mu   kan'   ua' mama   -c -jea ny  n   , 'ma mu      "ikma  " "ny  a" -w  e    'je 'bl  a- -tuu"-tuu "jru kp  " i -te,

27 'de    'je ni  ekpa 'ble -w  e    'j  i i fuo-.    mu     u  p  u i w  aa' ka ny      w  aa jae i   . Ka 'in "Bo "ny  a 'ma -ce" 'k  pa "ikma  " 'bo 'bl  a- -wee' "klein "k  pei   , 'kam     c -mu n  a'.

28 Ny   -c -mu   tu 'a "jru kp  a" a, 'ma mu      'cu-si  n -c fan -s  on' w  o  n" "ny  a".

29 Ny   -n  a doun" "jru   , w  l u Kea 'a -Suu a 'tm  u   Kea -g  bi -pee   ,    po    doun" o !

3*Wlu -tmvva' 'de Saadi Kea -gbu -pee ε*

1 "Ju 'in 'jeea "jriε- -nɔ, ɔmɔ -wlu 'vn -pee ka,
ɔ 'na : Wlu -in -jea 'cri -wεε -in -jea Saadi Kea
-gbu 'a "jru kpɔ' i -tei kpa, ε ka :
'Mɔ -c -blea Kea 'a -sii -mε" 'sɔn ke 'cv-siun -mε"
'sɔn ε, ka 'in 'da ka, 'in 'naa :

'In juo -ma nvvdi 'mε. Nyv a 'daa- -vn 'kmvni
i 'mε kpvn-, 'kaa -in -mεε'.

2 -In -bo i "maεε ! Nyv 'pla -sia 'o -wεe 'kmvnia'
'a dε-saan" nia 'de 'vn ε, -in -kuu vvpu 'a dι i. Dε
'in sia "jriε- o εmε -nι -ma nvvdi se 'de 'ma Kea
"jri 'dei nmɔc- -ke.

3 εmε -tι 'in 'naa : dι nyv tɔca -vn ε, -wεe -in
-jea tɔ 'vn ε, -in po i -kwlv o, -in kpvn ia' dι tu i
-sisi' -wεe -in -je -ma dɔsaɪn "i juo- 'de -in -ji 'kpv
"i to-. -Bo -in se "jriε "i -te ε, 'ma mua jia' -wεe
'in 'je -vn "jru -tiie', ka "jrii a pa -kwlo ε. Nɔ" -ε
'di 'ma mua jia' a, -in se εε juo i.

4 'Bo Saadi Kea -gbu 'di i, -ma 'ce jrv -nι 'o -ke
-vv se vva' 'vnpaadi -flen" kpvvn-. Vva' nyv tu ε,
vva mua dι pli 'vnpaaa -wεe vv ke 'ma -a -je na-,
dε-nvε' vv nιε εε' ka-.

5 Nyɔ -c -c mua tu 'a "jru kpaa' a, cɔ mua dι
pli 'vnpaaa kan' -ke. 'In se cɔ' 'nyvni 'mvni 'de
'kmvnisbe 'di. 'Ma mua cɔ' 'nyvni "sia' 'bo 'vn "Bo
ke εε' "svi "jvci.

6 Nyɔ -nιa doun" "jru ε, wlu Kea 'a -Suu a 'tmvva
Kea -gbi -pee ɔ po ε doun" o !

Wlu -tmvva' 'de Filadefi Kea -gbu -pee ε

7 "Ju 'in 'jeea "jrie- mo -wlu 'vn -pee ka, o 'na : Wlu -in -jea 'cri -wee -in -jea Filadefi Kea -gbu 'a "jrukpo' i -tei kpa, ε ka :

'Mo -o -wlua 'de Kea 'vn -wee -o -nia to' -ti ε,
-da'kle- -ε -nia 'de 'beo Dafidi 'kwa tεin" ε,
'mo ε ni 'e 'kwa. -Bo 'mo kain 'bo -gbein"
nyo -jea 'o kan, o se ni-. 'De -bo 'in kan 'o
-gbein" nyο -jea 'o kain, o se ni-. 'In 'naa :

8 'In juo -ma nυvdi 'mε. -In -gbvн 'nο, 'in kaiεn
-gbein" -je wɔn 'bo -vn "juči, nyο jrc' se ε 'bεε- o
'je ε "wɔin kan-. -In se 'kpι -tuu" 'ble -mο, 'kaa
ka -ma -jea 'ma wlu wɔn -wee -in sea 'ma 'nymi
'a -ti' o 'bο ε, 'in jui'.

9 -In -gbvн 'nο, nyυ -vua -daa' vua' -ce" Suifu
-wee -vυ se ε ni 'de -vua -tmua si ε, vua' "jru
'kuin-gbu Satan 'blea, 'ma mua nua' nyυ 'je 'de
'wlu 'de vυ 'je 'kci- i "sii- 'bo -vn "juči, 'de ka 'in
kma -ma -ti' ε, vυ 'je ε juo-.

10 De -in -bεεa' pεe "wɔin -wee -in -jea 'ma wlu
wɔn, εme -ti 'ma mu -mi i fua' -wee -sonti 'kle
klaa" a mua jia' 'de 'blua "kpei ε 'jea nyυ -wεe' i
-tun', ε se -mii" blai.

11 'In se 'vn -kwlei 'ma jea ji. De -in -blea -in
kpvεn i -sisi', -wee nyο jrc' je -ma -kei" Kea -teea
-vn 'dei kpa.

12 Nyο -oo mua tu 'a "jru kpaa' a, 'ma mua o
'ma Kea 'a -gbu" 'a -kwea' -gbaatu 'vn nυvua' -wee
o se -kwlin 'wlui 'bode. 'Ma mua 'ma Kea 'a 'nymi
ke εε' -kwlo 'o 'nymi 'cria' 'bo o "kpei, εme -ni
Selisalem -kwlo -dee -ε -wlua 'bo 'ma Kea -puν"
'de jaνn 'di, ε ke 'ma 'nymi dee ke.

13 Nyο -nia doun" "jru, wlu Kea 'a -Suu a 'tmua
Kea -gbi -pee ε, o po ε doun" o !

Wlu -tmvva' 'de Laodise Kea -gbu -pee ε

14 "Ju 'in 'jeea "jrie- -nɔ, ɔmɔ -wlu 'vn -pee ka ke'wlɛ -ɔ -na : Wlu -in -jea 'cri -wɛe -in -jea Laodise Kea -gbu 'a "jru kpc' i -tei kpa, ε ka :

'Mɔ -cc' nuyñi nia Kùn, -wɛe -cc' -tmvva tɔ' -tì 'de -cc' 'pooa wlu fai" ε, dì "klein Kea nua 'mɔ i tba 'e "jri.

15 De 'ma 'tmvva -vn -pee, ε ka, 'in 'naa :

'In juo -ma nuyñi 'mɛ. Ka -in sea dee' nì- 'de -in sea 'jrv 'vn nì ε, 'in jui'. -Bo -in -je dee' nì ε, -mɛ -in -nì dee', 'de -bo -in -je nɛ' nì ε, -mɛ -in -nì nɛ' !

16 -Jɛ -in -nia "bleu bleu -wɛe -in sea dee' nì-, 'de -in sea nɛ' nì ε, 'ma muɛ -vn wɔn -saa'.

17 -In -na -in -nìε "wliiejei, -ma 'dɔɔ nmo', de jre' se -vn 'kwa -pɔn. 'De ka -in -nia "nmianyɔ -wɛe -in -blea wse-, 'de nua" a 'dba -vn -wɛe -ma "jri wa 'de -in cean kui' -in si juo-.

18 'De εε' -tì 'vn, 'ma -tuε" -vn 'snì -in ji 'sani -tun' 'nɔ 'vn o. Εε' 'sani tu jiiε 'bo nɛ 'vn -wɛe ε nì 'pepe, 'de -in -je "wliiejei -ceen' 'kpa. -In ji 'vnpaadi plu -tun' -wɛe -in -je 'vnpaas- 'de -in je kui cen -wɛe -tun' je -mii" 'dbaa. -In ji "jri koun -tun' -wɛe -in -je "jri po 'de -ma "jri 'je i 'je.

19 Nyø -vva -tì' 'in kma a, vvpv 'ma -ce' "bli -wɛe 'ma -sa kplin 'kwa i. -Jɛ ε nia kan' -mɔ 'ja a, -mɛ -in -duo" 'kpi 'vn -wɛe -in -je -ma disain "i juo- 'de -in -ji 'kpv "i to-

20 -In -gbvñ 'nɔ, 'in ka, 'in nìε 'bo -gbu" wɔ, -wɛe 'ma bla klu. Nyɔ "o nyɔ -wɔan 'ma klublawlu -wɛe -ɔ -kain -a 'bo -gbein" ε, 'ma muɛ 'de o o -gbu" paa' -wɛe 'in ke o 'je svn -tadue po.

21 Nyɔ -cc̄ muā tu 'a "jru kpaa' a, 'ma muɛ nua'-wɛe ɔ ke 'ma -a -je 'o 'ma 'beɔkpa-te "kpei -te. Ka 'mɔ kpa tu 'a "jru -wɛe 'in ke 'in "Bo -tea i 'bo εε' 'beɔkpa-te "kpei ε.

22 Nyɔ -nia doun" "jru ε, -me wlu Kea 'a -Suu a 'tmua Kea -gbi -pee ε, ɔ po ε doun" o !

4

Kea "juɔi -gbεε' svn -nia 'e javn 'di ε

1 Dı -nia 'muā- -mı 'wlua 'o -jei" 'sv ε, 'in 'jeeε -gbεin" -je "jriε- -ε -kain wɔn 'bo javn-kwlv. 'Su wlu 'in 'woan tεin" -wɛe ka -kavn 'a wlu nia -ε -nia kan' a, ε wluε 'vn -pee ke'wle, ε 'na : -In -ja -ta, -wɛe dı -i -jea nuaε 'bo -me 'de, 'in 'jı -vn cc̄.

2 'Bo ε "sri Kea 'a -Suu "ji 'de 'vn -wɛe 'in 'jee- 'beɔkpa-te due' "jriε- 'de javn 'di. 'Bo εε' 'beɔkpa-te -tu "kpei, nyɔ jrc̄ -te 'o.

3 ɔɔ' "jua- a fan' ka "sei-kıı -i -nmɔa 'jrii a fan, 'kamɔ ε nı-. la' "sei tu 'a 'nynı -nı Sasipu ke Sadoanı ke-. "Ni 'a bli' εε 'dba a, εme -pin' ɔɔ' 'beɔkpa-te 'dei -wɛe -εε fan ka "sou-kea' nyɔ a 'daa- Emerodı nia.

4 'In 'jeeε 'beɔkpae 'a kwla 'sɔɔn 'jɔ -nyiiε "jriε- -ke -wɛe -i -gbae' εε' 'beɔkpa-te -tu 'dei. 'Bo ı "kpei ε, nyɔ -cɔın' 'a kwla 'sɔɔn 'jɔ -nyiiε -te 'o. Uu -wee' paa dı plu 'vn -wɛe uu -tu" 'sani tu "bofan nua "jru.

5 -Ta 'beɔkpa-te -ne nia 'bo a cre "jrii -ble -ble ka "ni a crea "jrii ε, -wɛe wlu -tuu"-tuu ke "ni 'a "planwlu a 'wlv 'o -ke. 'Bo εε' 'beɔkpa-te -tu "juɔi ε, 'in 'jeeε -tai -me" 'sɔn "jriε- -wɛe -ia wan, ımı -nı Kea 'a -sii -me" 'sɔn.

6 'De -tai -mε" 'sɔn -nı "jući ε, "nifla' kлаа" -nı 'o -ε -te "jri tein kpee.

'In 'jeeε 'kmvnıdı -nyiie' "jriε- 'de 'beɔkpa-te -ne -pvn" -ı -gbae' ε 'dei. I -wee' nıε "jri kui' 'de nya o 'de de o.

7 Ia' -je -saa "i ε, ka -plaa nıa, 'kamo -mε nı-. Ia' 'cɔs 'cɔs ke bli' beɔ -tco -kooc'. Ia' taan -ne 'bleε nyiε 'c "ju-, -wεe ia' -nyiie -ne ke -cii" -εε -wan" -kooc' -.

8 'De 'kmvnıdı -nyiie' -nı, i 'bleε kpoa" wli -mεεo"- due 'due -wεe ia' ku -wee' nı "jri 'a 'su -ta "o -ta. 'Kamo ia -gbεε' Kea jeejee 'de "mau'wı o, 'jru -gbaowı 'di, ia wlu' ka, i 'na :

Tu"bo Kea, ε -kwε- i, ε -kwε- i, ε -kwε- i εme "ikmaa' -wee' "klein nıa 'e 'kwa a, ε nıε 'kmv tein" -wεe ε nı 'kmv -sıan, 'de εε mu jia', εε' dı -wee' "klein -teeε "i -wεe ε -kwε- i kpe taan !

9-10 "Ju -tea i 'bo 'beɔkpa-te "kpei -wεe -c -nıa 'kmv jeejee ε, ka 'kmvnıdı -nyiie -nı a -tea' cɔ' ni' -wεe ia 'bεεa cɔ' 'nyıı "i 'de ia po c 'sε- ε, 'kamo nyu-cɔın' 'a kwla 'cɔs 'jɔ -nyiie -nı a "sii- 'koi- i 'bo c "jući -wεe uu'a -gbεε' c, 'de uu -sa uu'a' tu"bofan "jru -wεe uu po i 'bo cɔ' 'beɔkpa-te "jući, 'de uu'a 'nu :

11 -Aa Tu"bo Kea, ε -nıε εε' ka -wεe nyu 'je εε' ni' -te', 'de nyu 'je εε' 'nyıı "i 'bεε-, -wεe nyu 'je εε' "ikmanynı kpaa-, dε-nuε' εme -nu' dı -wee' "klein, 'de εε' -kwlutı 'vn mɔ i -wee' nuuε -wεe i nı 'kmv !

5

'Sbepun- ke 'blaaju ke

1 'Su 'in 'jeeε 'sbεpun- due' "jriε- 'de "ju -tea i 'bo 'beokpa-te "kpei 'a diansun 'kwa. 'De εε' 'sbε tu "kpei ke 'di -wee' 'cruε -wεe dι -ken' "wɔin ε, i nι kpe -me" 'son.

2 'De 'in 'jee Kea 'a "soai -kmai" "jriε- -wεe cc kpa wlu 'jεi cc 'tmuε- nyu -wee', o 'naa : Nyu -jɔ -nι 'sbεpun- -ne 'ε "wɔin kain ka -wεe -ɔ -je ε' 'kpιn 'di -sa a- ?

3 'Kaa nyu -jea 'e javn 'di o, 'nɔ 'blua- "kpei o, 'de -klu' 'wlu -wεe -ɔ -je ε "wɔin kain 'de -ɔ -je ε ja -gbun, o se nι-.

4 'Su 'ma -fin", de-nuε' nyu -jea 'sbεpun- -ne 'ε "wɔin kain ka o, εε' ja -gbun -ka nι, o se nι-.

5 Nyu-coin' -wi" 'a due' wlu 'de 'vn -pee o 'na : -In -bo -fin" ε, -in -gbun 'nɔ, "ju ka -plaa nia -ɔ -nia kan' -ɔ -wlu 'e Suida 'a -ne -kwlun ke Dafidi 'a "ji 'di ε, o kpa tu 'a "jru 'me -wεe c 'je 'sbεpun- 'a 'kpιn -me" 'son -nι cen 'de o 'jeε "wɔin kain-.

6 'Ma -gbun a 'e 'su 'in 'jeeε 'blaaju due' "jriε- 'bo 'beokpa-te 'ε -kwea'-, -ε -nyna i 'bo 'kmunidι -nyiie' ke nyu-coin' 'a kwla 'son 'jɔ -nyiie 'a -kwea'-. εε' 'blaaju -ko' de uu -saa 'sraa-. ε 'bleε -gbun -me" 'son ke "jri -me" 'son -ke, umi -nι Kea 'a -sii -me" 'son ε dboa 'de 'blua- -wee' "kpei ε.

7 'Su 'blaaju 'kpa 'o 'wε -wεe ε kpun 'sbεpun- 'de "ju -tea i 'bo 'beokpa-te "kpei 'a diansun 'di.

8 ε "dua 'sbεpun- -ne 'vn 'su, 'kmunidι -nyiie -nι o, nyu-coin' 'a kwla 'son 'jɔ -nyiie -nu "siie 'ko-i i 'bo o "juci -wεe uu 'ble -siplu kwa due 'due, 'de uu 'ble 'sani 'seti -jia" -dai'kwlo 'di kwa. -Dai'klo -ne me -nι Kea 'a -jei" naavn 'a baewlu.

9 'Su uu -teε 'du dee ble 'a -puε" uu 'na :

-Mə -nɪ 'sbe̥pʊn- -nɛ 'ɛ 'vn "duo- ka, -wɛe -ɔ
 -jɛs "wɔ̥in kain-, de-nuɛ' uu -saa -vn 'sraa-,
 -wɛe -ma nymɔ̥ seie nyu a "ji -wee' o, wlu
 'a kpɛ -wee' nyu a poa o, 'blua 'a blo' wɔ̥n
 -wee' o, nyu 'a 'blee-blua -wee' 'dii 'de uu
 -nyi" uuṛu Kea.

10 -In nuɛ uuṛu Kea 'a nyu 'vn -wɛe ε 'je 'be̥ɔ̥ nɪ-,
 'de uu 'je -aa Kea "juči nuu, -wɛe uu 'je 'blua- 'ble.

11 'Ma -gbuṇ a 'e mu 'su 'ma 'wɔ̥n Kea 'a "soa
 -tuu"-tuu 'a wlu 'be̥kpa-te 'dei -ta "o -ta, -wɛe uu
 -pin' 'kmuṇidı -nyiiɛ -nɪ o, nyu-cɔ̥in' 'a kwla 'sɔ̥n
 'jɔ̥ -nyiiɛ -nu 'dei. Uua' Kea 'a "soa tu cən -kwlu
 -te "wlu 'di "wlu -te -kwlu 'di "kpei -tie".

12 Uua kpa wlu "jɛi -wɛe uua wlu ka, uu 'na :
 'Blaaju -ɔ̥ -saa 'sraa- 'vn ε, ɔ̥ nɪɛ εɛ' ka -wɛe nyu
 'je ɔ̥ "ikmaa' o, "wliiɛ - 'bleea' o, tɔ̥ 'dinia' o,
 'kpi 'blea 'a 'nymi kpaa-. ɔ̥ nɪɛ εɛ' ka -wɛe
 nyu 'je ɔ̥ 'ni' -te', uu 'je ɔ̥ 'nymi "i 'bɛɛ- 'de
 nyu 'je ɔ̥ "diwan po.

13 'Su dɪ "klein Kea nuu -wɛe -i -nɪa 'e javn 'di o,
 -i -nɪa 'nɔ̥ 'blua- "kpei o, -i -nɪa 'e -klu' o, -i -nɪa
 'e 'tɔ̥niɛ "kpei o, -i -nɪa 'e 'tɔ̥niɛ -sɔ̥n o, 'in 'wɔ̥n i
 -wee' 'a wlu i 'na :

"Ju -tea i 'bo 'be̥kpa-te "kpei ke 'blaaju ke, -a -bɛɛ'
 uua' 'nymi "i, -a po uuṛu 'sɛ-, -a -te' uua'
 ni', -a -kpa uuṛu "ikmaa 'a 'nymi 'de -sʊn
 "o -sʊn 'di.

14 'Su 'kmuṇidı -nyiiɛ' -nɪ 'na : Kūn, 'kamɔ̥ ε nɪ-
 -Wɛe nyu -cɔ̥in-wi" -mu "sii- 'kɔ̥i- i 'de uua -gbɛɛ'.

6

1 'Ma -gbvn a 'e mu 'sv, Kea 'a 'blaaju cən 'kpın -me" 'sɔn -ı -blaa 'sbəpun- pun 'di -nı 'a "i-saa -ne 'me" 'sv 'kmvnıdı -nyiie' -nı ıa' due' wlu'. Σε' wlu 'in 'wɔan a, ka -ten ε "plan a, 'kamc ε nı-. Ε 'na : -In ji !

2 'Ma -gbvn a 'e mu 'sv soo" plu due' -taan'. "Ju -tea 'bo ε "kpei ε, ɔ 'blee plu. Tu"bofan -bo nyɔ kpa tu 'a "jru -wee nyv a "nyı ɔ, εme vv "nyı ɔ. ɔ nıε tu 'a "jru kpai -o -wee ɔ 'je tu 'a "jru kpa ke'wlε.

3 'Bo -me 'de ε, -bo Kea 'a 'blaaju kain 'sbəpun- 'a 'kpın 'a kpε 'sɔn -ne "wɔin 'sv ε, 'in 'wɔn 'kmvnıdı -nı 'a taan -ne 'ε wlu, ε 'na : -In ji ! 'Ma -gbvn a 'e 'sv 'in 'jeeε soo" jre due' "jrie-. "Ju -tea 'bo ε "kpei ε, ɔ 'blee de dbaade kwa.

6 'Sv ε -kɔ' -na 'in 'wɔn wlu jre' -ε -wlu 'e 'kmvnıdı -nyiie' -nı "klu, εε' wlu tu 'na : Nyv 'je 'wi due' dbo 'a -kei" 'vn "duo- -o, -wee vv 'je fai'pv 'a 'keinke due' -tın'. 'De nyv 'je 'wi due' dbo 'a -kei" 'vn "duo- ke'wlε -wee vv 'je ko 'a 'keinke taan -tın'. 'Kaa -nı -bo 'cna ke nmɔ -mı "i blaa.

7 Kea 'a 'blaaju kaian 'sbəpun- 'a 'kpın 'a kpε -nyiie -ne "wɔin 'sv ε, 'in 'wɔn 'kmvnıdı -nı 'a -nyiie' -ne 'ε wlu, ε 'na : -In ji !

8 'Ma -gbvn a 'e 'sv 'in 'jeeε soo" due' "jrie-, -mεε' soo" tu kpa kpea' -jei". "Ju -tea 'bo ε "kpei ε, ɔɔ' 'nyni -ni 'mεa'. -Wεe "ju uua 'daa- 'mεvn 'a -kwlo -mo kɔn 'bo ɔ 'de. Uu "nyi uupu "ikmaa' -wεe uu 'je 'blua 'a 'fɔ -niα -nyiiε 'ε due' 'ble, 'de uua 'dbaa nyu -cne "i, uua nuε' -wεe 'mιε- o, 'wε- o, 'kwla 'dinmi a 'dba ny.

9 Kea 'a 'blaaju kain a 'sbεpun- 'a 'kpιn 'a kpε -mm" -ne "woin 'sv ε, 'in 'jeeε -sii -tuu"-tuu "jrie- 'bo Kea 'a 'sraa -sa 'in -sɔn. Nyu -vu -jea Kea 'a wlu tɔ' 'vn -vu -tmu ε, -wεe nyu uu 'dba 'de εε' -tū' 'vn ε, uua' -sii -o.

10 'De uua kpa wlu "jei uua wlu ka, uu 'na : Tu"bo Kea ! -Aa 'Blei, -mo -kwεai -wεe -ɔɔ -tmua tɔ' -tū ε, blaano" nyu -vu -dba' -a -kwlo 'de 'blua- "kpei -in -je uupu 'a 'pee 'je -wεe -in -je -aa nymo kpan o -sa a- ?

11 'Sv uu "nyi uupu "bai plu due 'due, -wεe uu wlu uupu -pee ka, uu 'na : Ao -te i dε-saan" ke, ao 'je 'o fɔn- mamau 'sv aoa' de'di -wi" -vu -ke ao uua Kea 'a dbo -tadue ε, uua' -tisvn 'je 'o nyni, dε-nuε' ka 'kmv "kpeinyu 'dba aopu ε, 'kamo uua mu uupu 'dbaa' -ke.

12 'Ma -gbvn a 'e 'sv Kea 'a 'blaaju kaien 'sbεpun- 'a 'kpιn 'a kpε -mεεo"- -ne "woin 'sv 'blua- cre' -klikli, 'jrv -wee' -saa "i, ε kpe' -plipli ka tae' jre niα. 'Cu -wee' -saa "i, ε -sain' -crui' ka nymo niα,

13 -wεe 'cu-siuñ a 'wlu 'e javn 'di, ia blu 'nɔ 'blua- "kpei. Ka poɔ' klaa" a jiia crootu 'vn -wεe εε' -poε" a 'wla a, 'kamo ε ni-.

14 'Sv javn 'wluε -jei" ka nyɔ ɔ 'fea srε', 'kamo ε ni-. 'Sv crui o, 'blua- -niα "ni 'a du 'dii o, i -wee'

'wl̥ε -kwlin'.

¹⁵ 'De εε' nō" tu 'di ε, 'beɔ-wi" -n̥ia 'bl̥va- "kpei-o, nyu -jeopouñ o, "sv̥i 'a klae" o, "wliiɛjeuñ o, "ikmauñ o, kuɔnpu- o, -cε" -peeteuñ ke uu -wee' "klein a pa 'kwla 'de crv̥i 'a -kwlewuñ 'dii ke "sv̥i-klae" -scin.

¹⁶ 'De uuā wlu crv̥i ke 'soa- -pee, uu 'na : I blu 'de -a "kpei -wεe i 'je -a 'kwla -tu" 'de "ju -tea i 'bo 'beɔkpa-te "kpei je -a "jriɛ- 'jee- -wεe εε' 'blaaju je -a 'cen i kpaa'-,

¹⁷ dε-nuε' uuā' cənkpa- sɔn klaa" -sūn' -wε-. 'De nyu -jɔ -je -me 'ɛ -sɔn' tu "juɔi nyuñ 'nō 'kmu ε- ?

7

Nyu 'a -kwlu 'a -puue 'jɔ -nyiis "wlu -nyiis (144 000)

¹ 'Bo -mε 'de ε, 'in 'jeeε Kea 'a "soa-wi" -nyiis "jriɛ- -wεe -uu -nyuñ 'bl̥va 'a 'fɔ -n̥ia -nyiis o i 'de -uu kpvn poɔ' -n̥ia -nyiis i -wεe i je 'bl̥va- o, 'tɔniɛ o, tu "o tu 'vn jii 'nō 'kmu "kpei.

² -Wεe 'in 'jee- Kea 'a "soai j̥ɔ" "jriɛ- 'de 'jru 'a 'wl̥u 'in fɔ o, dε 'kmvñi Kea a -tuu" a nyu juo'in ε, εmε -mɔ 'ble kwa. 'De ɔ kp̥a wlu "j̥ei kpleiin -wεe ɔ wlu Kea 'a "soa -nyiis -nu -pee. Uua' Kea 'a "soa tu ε, uu -teε 'bl̥va- ke 'tɔniɛ 'a dooa -ti' 'a kein"ke.

³ 'Kaa ɔ 'na : Ao 'bo 'bl̥va- ke 'tɔniɛ ke ti d̥esaun "jrii nuuε ! Ao fuo -avuñ, -bo -a -kɔ' -aa Kea 'a dbonuuñ 'a "jua- juo 'in -tu" 'a -wεe.

⁴ 'Su nyu -uu -tuua" juo 'in ε, 'in 'wɔn uuā' -tisun 'a 'nyuñ : uu 'wl̥ε 'de Israε-kɔvñ 'a -kwluñ -n̥ia -puue 'jɔ 's'ɔɔs' 'dii -wεe uu n̥iɛ -kwlu 'a -puue 'jɔ -nyiis "wlu -nyiis (144 000).

⁵ Nyv 'a -kwlv due' "wlu 'sccn (12 000) -wlv 'e -kwlvn "o -kwlvn 'di :
 nyv 'a -kwlv due' "wlu 'sccn 'wlvse 'e Suida 'a "ji 'di,
 -kwlv due' "wlu 'sccn 'wlvse 'e Ruiben 'e "ji 'di,
 -kwlv due' "wlu 'sccn 'wlvse 'e Gaadı 'a "ji 'di,
⁶ -kwlv due' "wlu 'sccn 'wlvse 'e Asee 'e "ji 'di,
 -kwlv due' "wlu 'sccn 'wlvse 'e Neftali 'a "ji 'di,
 -kwlv due' "wlu 'sccn 'wlvse 'e Manase 'a "ji 'di,
⁷ -kwlv due' "wlu 'sccn 'wlvse 'e Simeo 'o "ji 'di,
 -kwlv due' "wlu 'sccn 'wlvse 'e Lefi 'a "ji 'di,
 -kwlv due' "wlu 'sccn 'wlvse 'e isaka 'a "ji 'di,
⁸ -kwlv due' "wlu 'sccn 'wlvse 'e Sabilon 'o "ji 'di,
 -kwlv due' "wlu 'sccn 'wlvse 'e Sosev 'a "ji 'di,
 -wee -kwlv due' "wlu 'sccn 'wlvse 'e Bensame 'e "ji 'di, 'de vv -wee' -tuu" ε juo 'in.

Nyv -tuu"-tuu a -gbeeε' Kea "juči

⁹ 'Ma -gbvn a 'e 'su 'in 'jeeε nyv -tuu" "jriε-, vv'a
 nyv tu se -sro' -ta 'ble. Nyv -vv -wlv 'bečdı -wee'
 'dii o, nyv 'a -kwlvn -wee' 'dii o, nyv -wlv 'blva
 'a blo' wɔn 'dii ke wlu "klein nyv a poa ıa' nyv
 ke. Vv -wee' paa dıplı 'vn 'de vv 'ble -gbıñ' kwa
 -wee vv ni 'o 'bečkpa-te ke Kea 'a 'blaaju "juči.

¹⁰ 'De vv kpa wlu "jei -wee vv'a wlu ka, vv 'na :
 'Pvv'a' niε 'de -aa Kea -ε -tea i 'bo 'bečkpa-te "kpei
 ke 'blaaju 'kwa.

¹¹ 'Su Kea 'a "soa-wi" -pian' 'bečkpa-te 'dei o,
 nyv-cɔin' -nu o, 'kmunidı -nyiiε' -ni o, vv -wee'
 "siie "jua- i 'bo 'bečkpa-te "juči -wee vv'a -gbeeε'
 Kea.

¹² Vv 'na : Kvn, tɔ' -o, 'kamɔ ε ni -ceen'- ! -Aa
 Kea me -εε 'nyni nyv 'je "i 'beεε- -wee -ε -je 'nyni
 'wlv, εmε -ni tɔ'di, εmε nyv 'je 'se po -wee -εε ni'

nyu 'je -te'. Emε -kmai" -wεe -ε -ble 'kpı jeejee.
Tɔ' -o, 'kamɔ ε nı -ceen' - !

13 'Su nyu-cɔin' -nu 'a due' -teeε 'mii, ɔ 'na :
Nyu -paa dıpli 'vn -ta 'ee, -in -juo uuρu 'meε ?
'De -ta uu 'wlu -in -juo 'o 'ε ?

14 'Su 'in 'na : "In-, nyɔ -cɔon', -mɔ -juo 'o, 'mɔ
se 'o juo-. -Wεe ɔ wlu 'vn -pee ka, ɔ 'na : Nyu -ma
-jea i -ta, ε nyu -vu -jiiia 'e 'kle klaa" 'vn, uuρu -o.
Kea 'wluε uu'a disain "kpei, de-nuε' 'blaaju -saa
'sraa- 'vn, -wεe -εε nmo 'wla i emε -nuε' -wεe uu'a'
'unpaadi "plu.

15 Uu 'wɔ -ia -ccw 'mε, emε -tı uu nı 'o Kea
'a 'beɔkpa-te "juoi. 'De "mau'wı o, 'jru-gbaowı 'di
ε, uu'a nuv ε "juoi 'de εε' -gbu" 'di. "Ju -tea i 'bo
'beɔkpa-te "kpei ε, ɔmɔ -cc -fli -cri" uu "kpei -wεe
-cc fuo uuρu i.

16 'Mıε- ke "ni 'natuŋ se uuρu nvi 'bode, -tεnju
se uuρu faan i, mɔ' jre' se uuρu nu i 'bode,

17 de-nuε' 'blaaju -nia 'o 'beɔkpa-te 'ɛ -kwea' mɔ
-cc mu uuρu 'a -ti' -tu" 'a, ɔmɔ -cc mu uuρu -je o
poa' -wεe -ta 'kmuŋ ni 'a "jru nia, -c -je 'o uuρu
kpa, -wεe Kea 'je uuρu "miini "jri i-sa.

8

'Sbepun- 'a 'kpın 'a kpε -me" 'son -ne

1 -Ta 'blaaju kain a 'sbeپun- 'a 'kpın 'a kpε -me"
'son -ne "wɔin 'su ε, 'de javn 'di -wee' nuε -tun"
aa, ε -fɔn' 'e -paii.

2 'Su 'in 'jeeε Kea 'a "soa -me" 'son -nia 'o Kea
"juoi "jriε-, -wεe uu "nyı uuρu dɔ-kleε -me" 'son.

3 'Su Kea 'a "soai jre' ji 'de ɔ nyna i 'bo 'sraa -sa
'in -ε -nia 'o 'beɔkpa-te "juoi -puŋ". ɔ 'bleε 'kwlan

-ε 'di nyv a pooa -dai'klo "jri kwa. Εε' 'kwlan tu ε, 'sani -nuε'. 'Su vv "nyi ɔ -dai'klo -tuu" -wεe ɔ 'je ε 'sraa- -saa 'bo 'sraa-sa'in 'sani nua "kpei, ε ke Kea 'a -jei" naavn -wee' "klein 'a baewlu ke.

⁴ -Dai'klo ɔ poa "jri 'de 'kwlan 'di -nε, εε' dao' ke Kea 'a -jei" naavn 'a baewlu a 'wlue 'e Kea 'a "soai -nɔ 'kwa -wεe ıa mu "jεi -tadue 'de ıa mu 'o Kea "juɔi.

⁵ 'Su Kea 'a "soai -sa ne 'bo 'sraa -sa 'in -wεe ɔ "jiiε 'de 'kwlan -nε 'di. 'De ɔ -fi" e ε ke nε -wee' 'nɔ 'blua- "kpei. ɔ -fi" ε 'su ε, "ni 'a "plan-cruen" ε 'kpaa, 'blua- a cre'.

Kea 'a "soa-wi" -teε dɔ-klee blaα' -pvn"

⁶ 'Bo -mε 'de ε, Kea 'a "soa-wi" -mε" 'sɔn -vv -blea dɔ-klee -mε" 'sɔn ε, vv nmaεs dı -wεe vv 'je ı bla.

⁷ Vva' -jɔ -saa "i bla dɔ-klee 'su ε, "ni kvn o, ne -ε -ke nmɔ "beea "jrii -fi" ε 'nɔ 'blua- "kpei. 'Su 'blua- -ε -seea' 'vn kpe taan a, εε' 'fɔ due' 'kpa "jri, ti -ı -seea' 'vn kpe taan a, -mı 'a tɔo 'kpa "jri, -wεe sii" -wee' sin -ke.

⁸ Vva' 'sɔn -nɔ bla dɔ-klee 'su ε, de jre' ka crujɔ nia, -ε -nia kan' a, -wεe -ε -nia nemic 'ɔ 'su ε, ε -fi" ε 'nɔ 'blua- "kpei -wεe ε -ka i 'de 'tɔnie wɔn. 'Su 'tɔnie -ε -seea' 'vn kpe taan εε' tɔo due' -sneε nymɔ 'vn.

⁹ Dı -ı -nia 'kmv 'de 'tɔnie -sɔn -wεe -ı -seea' 'vn kpe taan ıa' kpo due' 'mεs -wεe -bato' -ı -seea' 'vn kpe taan ıa' kpo due' sɔn i -ke.

¹⁰ Vva' taan -nɔ bla dɔ-klee 'su ε, 'cυ-sιn 'a klaa" -εε fan ka -tau a wan ε 'wlue "jεi -wεe ε blu 'nɔ 'blua- "kpei. 'De ε -ka i 'de juuɔ -ı -seea' 'vn kpe taan 'a due' ke "ni 'a "jru -wee" "kpei-.

11 Εε' 'cv-siun tu 'a 'nyni -ni "Kae "kī. "Ni -seea' 'vn kpe taan ia' due' -ni "kae' "kikī. Nyv -tuu"-tuu -na ia' "ni tu ε, vv -wee' "klein 'mεε.

12 Vva' -nyiiε -nō bla dō-kleε 'sv 'jrv o, 'cv o, 'cv-siun o, dī -ia kpe nia taan 'mua-, -i -seea' 'vn 'ε kpe tan tan, ia' tōo due 'due sōn i -wεε i 'bō fan-ti. 'Sv 'jrv -gbaowī ke "mau'wi 'a tōo due' kpe' -plipli.

13 'Ma -gbvñ -a 'e 'sv 'in 'jeeε -cii" due' "jriε- 'de javn 'a 'keekei" -wεε -εε -wan", 'de -εε kpa wlu "jεi -wεε -εε wlu ka : Wεe -tī oo ! Wεe-tī oo ! Ε nιε "nmia-ti -o 'de 'blvā "kpeinyv 'a -tī' 'vn oo, -a -blu" -aa- ! -Ta Kea 'a "soa taan -sia 'o vva mua dō-kleε blaa' -mε "nmia -tī -a ji 'blvā 'dinyv "kpei !

9

Dō-klee 'ε kpe -mm" -nε ke kpe -mεεo"- -nε ke

1 'Bo -mε 'de ε, Kea 'a "soa-wi" -mε" 'sōn -blea dō-kleε -mε" 'sōn kwa -nv, vva' -mm" -nō bla dō-kleε 'mε 'sv 'cv-siun -ε -wlvā 'e javn 'di -wεε -ε blua 'nō 'blvā- "kpei ε, 'n 'jee ε "jriε-. Vv "nyi ε -da'kle -wεε ε 'je "bie-gbau" kлаа" "wɔin kain. Εε' "bie-gbau" tu ten 'di -su' bii.

2 Ε kain a "bie -nε "wɔin 'sv ε, dao' -gblvñ -a 'wlvā 'de ε 'di ka nε-gbauo kлаа" 'a dao' nia. -Wεe 'jrv ke 'de "jεi -wee' nī -plipli 'de dao' -nε 'ε -tī' 'vn.

3 'De dao' -gblvñ -nε 'vn 'demč 'plain-too' 'wlv -wεε i -gbaa 'blvā- "kpei-. 'Sv vv "nyi "ikmaa' -wεε ka -kian" -kian' nia 'nō 'blvā- "kpei 'a -ku' nia, ia' -ku' nī kan'.

4 -Wεe vv wlu i -pee ka, vv 'na : I 'bō sii" o, ti o, dī -ia mεa 'bo 'blvā- "kpei dεsavn "jrii nvε, 'kaa

nyu Kea 'a juo 'in sea 'o "juoi ni ε, uua' 'su mu i 'je desauñ "jrii nu.

5 Uu se 'o wlu cen -wεe 'plain -too' 'je uua' nyu tu 'dba, 'kaa uu 'na i -tu" uuþu 'kle 'de 'cvi -mm" 'di, -wεe εε' 'kle tu 'je uuþu i "wee- ka -bo -kian" -kian' nmu nyu -wεe εε "weea', 'kamɔ ε ni-.

6 'De εε' 'wι tu 'di ε, nyicpu a muε 'mεa' i -pɔan', 'kaa uu se ε 'jei. Uua muε 'mεa' "i nia', 'kaa εε muε uuþu o tεean' fin.

7 Ia' 'plain -too' tu ε, i -kɔ' soe" nyu nmaea tu -fɔn' -tι ε, -wεe de jre' ε fan 'bo i "jru ka 'sani -gbla nia. Ia' "jua- -kɔ' nyic 'ɔ "jua-.

8 Ia' "mιi- -kɔ' nynukpae' a "mιi-, -wεe ia' 'nyni -kɔ' -plaa 'a 'nyni.

9 De i paa 'vn ε, ka nιiε nia, 'kamɔ ε ni-. Ia' nai 'a -cruen" kmai", ka tu -fɔn' soe" -tuu"-tuu a plea -wεe ia -cria' tu -fɔn' 'kamio 'de ia' -ciin 'a -cruen" beea o ε, 'kamɔ ε ni-.

10 Ia' -kvn' -kɔ' -kian" -kian' 'a -kvn' -wεe i ni 'mιimi. Ia' "ikmaa' nιε 'e ia' -kvn' 'vn, -wεe i 'je nyicpu- desauñ "jrii nu 'de 'cvi -mm" 'di.

11 I 'blee "jru kpo' i -tei ɔmo -ni "bie-gbau" kлаa" 'a "soai. ɔɔ' 'nyni -ni Abadɔn 'de Suifu -wlu 'di, -wεe uua 'dɔɔ- Apolion 'de Gleki -wlu 'di, ε 'de mε -ni di 'a "ma i -sai.

12 "Nmia -tι 'a "i-saa -ne -mε -si' -wε-. -In -gbvn 'nɔ, ia' kpe 'sɔɔn -sie 'o ke'wlε -i -je ji.

13 'Bo -mε 'de 'su ε, Kea 'a "soa -nu, uua' -mεεo"- -nɔ bla dɔ-klee 'mε. 'Su 'in 'wɔn wlu jre'. 'Sraa -sa 'in 'sani nua -wεe -ε -nia 'o Kea "juoi ε, 'de εε' -gbvn -nia -nyiiε o 'demɔ εε' wlu tu 'wlv,

14 -wεe ε wlu 'de Kea 'a "soai -ɔ bla dɔ-klee -nɔ -pee, ε 'na : Kea 'a "soa-wi" -nyiiε -uu -muua i 'de

յունակա՞ս" -ը նի մա Եփակ "կպէ չ, -ին -կան սարս ի.

15 'Sv Kea 'a "soa -nyiis' -nu kain ε i. Uva' Kea
'a "soa tu ε, vv -tee kein"ke see -wae uva suo nō"
o, 'wɪ o, 'cū o, -sun 'a 'o nynia', 'de nyiɔ -vv -seea'
'vn kpe taan vv 'je uva' kpo due' 'dba.

16 "Soa-wi" -nyiis -nu, vu kən 'e "soa-wi"-tuu"-tuu 'mla -whee -vu -te soe" "kpei. "Soa-wi" vu kən a 'e 'mla -nu, 'in 'wən vva' -tisvn 'a 'nynu 'me. vu nje -kwly -te "wlu 'di "wlu -te -kwly 'di.

17 'Ma -gbvñ a 'e 'sñ 'in 'jeeε soe" "jrie- 'de jajri
'di, ı ke nyv -tea 'bo ı "kpei ke. Uva' nyv tu paan
nñebai" 'vn, ka ne nia 'kamo ıa' "bai tu 'a ku nñ-
la' jri' kpa kpea' -jei", ıa' jri' 'fasvñ. Uva' soe" vv
-tea "kpei ε, ıa' "jru -kɔ' -plaa 'a "jru, -wεe ne ke
dao' ke 'nu -nyniia "jrii -ε -dba nyv a 'wlv 'de ı
'wɔn.

¹⁸ Nε o, dao' o, 'nu -nynia "jrii -ε 'dba nyu -ι -wlua 'e soe" 'wɔn ε, i 3iu nyu 'kle -tu" dι 'a kpε taan -o, imi -dba nyi -u -seea' 'vn kpε taan 'a kpε due'.

²⁰ Nyu -sia 'o -wée nyu 'kle -tu" dí -i -wlúa 'e
soe" 'wɔn -ní sea 'dba a, uu 'na uu se uu'a' disain
'i juoi -wée uu se uu'a' nuvdı 'kpu "i to. Uu 'na uu
se -ciis' 'ɔ "sui 'a -gbee' -ti 'boi. Koin 'sani o, nuiɛ
o, 'wei o, "sou ke tu nua, 'kamo i see 'bee i 'je u
'ie, i 'ie i 'wɔn, i 'ie na-.

21 *Vua' nyu tu ε, vv 'na vv se vva' "ku 'dbaa' o, vva' nyu 'sre i poojrii' vva' o, vva' jεi" 'jedesaun ke de nyu sea -vn "nyt -in -sεε -jei" 'a 'kpu "i to*

-ccw t̄-

10

Kea 'a "soai due' "nyiε San 'sbepun- -saan"-

¹ 'Ma -gbvn a 'e 'sv 'in 'jeeε Kea 'a "soai due' -kmai" "jriε- -cc -wlu 'e javn 'di, -wεe -cc -si" i 'de 'blua- "kpei. Cc' "soai tu paa bue" 'vn, "ni 'a bli' mε -gban' e i 'de o "jru kpc'. Cc' "jua- -ko' 'jru -wεe ka ne-gblvn nia, cc' b̄i ni kan'.

² C 'blee 'sbepun- -saan" due' kwa -wεe ε kain ε "wɔin. C nynaa cc' dianbv i 'de 'tɔniε wɔn -wεe o nynaa cc' kuanbv i 'de 'kpuv "kpei.

³ 'Sv o kpa wlu "jεi -wεe o "wɔ ka -plaa a klua. C wlua 'sv -ten -nia -mε" 'son "plaan'.

⁴ -Ten -nia -mε" 'son "plan 'sv, 'ma jie d̄i 'cria' -teea' 'de-, 'kaa 'in 'wɔn wlu jre' -ε -wlu 'de javn 'di, ε 'na : D̄i -ten -nia -mε" 'son 'tmv̄a i sie 'e "stan, -in -bo i 'criε !

⁵ 'Sv Kea 'a "soai -cc bv due' nyna 'e 'tɔniε wɔn -wεe due' nyna 'e 'blua- "kpei -no o tos cc' diansvn "jεi

⁶ -wεe o -snεε 'de Kea -nia 'kmv jeejee 'a 'nyni 'vn. Emε -nv javn ke d̄i "klein -nia 'e javn 'di ke, emε -nv 'blua- ke d̄i "klein -nia 'nɔ ε "kpei ke, emε -nv 'tɔniε ke d̄i "klein -nia 'e ε wɔn ke, 'de 'na : 'W̄i -tuu" a i -kwε' 'bode,

⁷ 'kaa -sɔnti Kea 'a "soa-wi" 'a -mε" 'co -nɔs mua dɔ-klee blaa' a, 'bomɔ Kea 'a nmae d̄i -pa' 'kwla 'je "jri "kpae' poo-. Ka ε 'tmv̄a ε 'de εε' wlu 'kwajaavn -vua nvn ε "juci -pee, 'kamɔ ia mu 'o nynia'.

⁸ 'Sv wlu -ε -wlua 'e javn 'di 'in 'wɔan 'de ε, ε wlue 'vn -pee ke'wlε, ε 'na : -In mu, -wεe Kea

'a "soai bñ due' nyna 'e 'tñniñ wññ -wëe due'
nyna 'cñ 'blua- "kpei -cñ, -in -kpc -pvn" -wëe -in
-je 'sbepun- -ë -kain a "wññ 'dë ñ 'kwa -në 'vn
'duo-.

⁹ 'Su 'in 'kpc -pvn" -wëe 'in 'na : -In -nyi" 'vn
'sbepun- -saan" -në. 'De ñ wlu 'de 'vn -pee ñ 'na :
-In -due" 'vn, -in mle, ñe muë wññ nmña' 'de -vn
'wññ ka du 'a 'cna nia, 'kaa ñe muë "kaea' 'de -vn
'mñ o.

¹⁰ 'In "duo- 'sbepun- -saan" -në 'vn 'e 'de Kea 'a
"soai 'kwa, -wëe 'in po ñ 'de 'wññ 'su ñ 'dñ' 'de 'vn
'wññ ka du 'a 'cna nia, 'kaa -je 'in mle 'su ñ, 'de
'vn 'mñ o -wee' nññ "kiki.

¹¹ 'Su uu wluë 'vn -pee ka uu 'na : Wlu Kea -sa
'kwla 'de -vn -pee ñ, -in -je ñ 'tmña' mu -o ke'wle
'de 'blua- -tuu"-tuu o, 'beoðe -tuu"-tuu o, nyu -vua
poa wlu 'a kpe -tuu"-tuu o, 'beo -tuu"-tuu -pee.

11

-Tl 'a -ta 'jevn uccs' uccs'

¹ 'Bo -me 'de ñ, nyj jrc' "nyiñ 'vn -gblokpau due',
ñ -ko' itbatu -wëe ñ 'na : -In -son 'vn, -in -dbaa
Kea -gbu kлаа" ke 'sraa -sa 'in ke, -in -sro' nyu -a
-gbëxa' 'de Kea -gbu 'di ke.

² 'Kaa Kea -gbu kлаа" 'a "kpaejrië -me ñ, -in sie
'o -me -in -bo ñ dbaa, de-nue' ñ 'bco ñ nyu -uu sea
Kea 'a -ti' tñ' 'vn 'je kwa -wëe uu 'je -kwlc -ë -teea
kpc' "kpei- na- 'de 'cvi 'a kwla -nyiiñ 'jç' uccs' di.

³ 'Su ñ wlu', ñ 'na : 'Ma muë 'ma -ti' 'a -ta 'jevn
'ccs' dboa' uu 'je blc 'unpaa- -wëe 'in 'je uu pu
'ikmaa' "nyi 'de uu 'je Kea 'a wlu 'tmu 'de nyu
-pee 'de 'wi 'a "wlu due' kmë' uccs' kwla -mëeo"-
-ni 'di.

4 Uua' -t̄i 'a -ta 'jevn 'scoon tu ε, uua' "ipoodı -ni olifieti 'scoon ke -dam'ba 'a "kpei -tedı 'scoos -i -niia 'o 'blua- -wee' "klein 'a Tu"bo "juci ε.

5 -Bo nyɔ̄ jrc' niε "i o 'je uupu desaun "jrii nu ε, -me ne ε muε 'de uupu 'wɔ̄n 'wlua' -wee ε 'je uua' t̄nyu siin-. Kun, nyɔ̄ "o nyɔ̄ -niε "i -c -jea uupu desaun "jrii nu ε, 'kamɔ̄ c̄ 'mesun a mu nia'.

6 Uua' "ikmaa' 'bεε- ε 'je javn "wɔ̄in kan i -wee nɔ̄" -ε 'di uu nia Kea 'a -t̄i 'tmua' a, "ni se dbai. "Ikmaa' uu 'blea a, ε 'bεε- ε 'je "ni fai" poo- -wee ε 'je nymɔ̄ 'vn -sneε. Uu 'bεε- uu 'je nyu 'kle 'a kpe -wee' -tu" 'nɔ̄ 'kmv "kpei ka uumv nia "i ε.

7 -Bo uu -ko' Kea 'a -t̄i 'tmua' 'su ε, nmi -kwli klaa" jre' ε muε 'e "bie-gbau" klaa" -ne 'di 'wlua' -wee ε 'je uupu tu o -fɔ̄n 'de ε 'je tu 'a "jru kpa 'bo uupu "kpei, -wee ε 'je uupu 'dba.

8 Nyu 'scoon -nu ε, uua' "ku a muε i 'pεεan' 'bo -jei" 'bo -kwlo klaa" 'di. 'Bo εε' -kwlo tu 'di mɔ̄ nyu kɔ̄ uua' Tu"bo 'bo tu -kwli" tein". -Bo nyu a sea εε' -kwlo tu 'a 'nyni "si ε, nyu a 'dεε Sodɔm ke Esipu ke. Ia' 'nyni tu mi nyu bla 'o εε' -kwlo tu "kpei.

9 Nyu -wlua 'blua 'a blo'wɔ̄n -wee' 'dii o, -kwlo -wee' 'dii o, nyu -a poa wlu 'a "kwli -wee' o, nyu -wlua 'beɔ̄dı -wee' 'dii 'je uua' "ku 'jea' ji 'de 'wi taan 'e t̄oo 'di, uu se uua' i nmae -t̄i 'wɔ̄on i.

10 Uua' 'mea' a muε 'kmv "kpeinyu a 'muva- 'blea', uua muε blaa' uu 'je dee-, -wee uu 'je ba -paan' "jrii nu due 'due, dε-nue' Kea 'a wlu 'kwa jaauñ 'scoon -nu cri nyu 'me kpleiin.

11 'Wi taan 'e t̄oo -sia' 'su Kea poε uupu 'kmvnifeeε' 'vn 'su uu sɔ̄n 'vn 'ε. Nyu "klein -uu -jea uupu "jrie- ε, favn klaa" a nu uupu 'me.

12 'Sv nyu 'sɔɔn -nu, vv 'wɔn wlu jre' -ε -kmai" -ε -wlu 'e javn 'di -wεε -ε -wlu 'de vv -pee, ε 'na : Ao 'ja -ta ! 'Sv vv -tee 'e javn 'di mua' -pvn" 'bo bue" "kpei 'bo vv'a' tonyu "juči.

13 'De εε' nɔ" tu 'di 'sv 'blua- -tee crea' -pvn". Εε' 'blua 'a crea' kmai", ε nuε' 'sv -kwlo -ε -seea' 'vn kpe -puue ε, εε' -puue -ne je i waa- -wεε nyu 'a "wlu -me" 'sɔn 'me 'bo 'blua- -ε crea -ne 'ε wɔin". 'Sv favn 'kpa 'e nyu -sia 'o mu 'vn 'ε -wεε vv -te javn 'di Kea 'a ni" -tea' -pvn".

14 "Nmia- -tı 'a kpe 'sɔɔn -ne -me -si' -wε-. -In -gbɔn 'nɔ, ıa' kpe taan -ne se 'vn -kwlei, ε 'je ji.

Dɔ-klee 'ε kpe -me" 'sɔn -ne

15 'Bo -me 'de ε, Kea 'a "soa -nu vv'a' -me" 'sɔn -nɔ bla -tiɛnkɔvn 'sv ε, 'in 'wɔn wlu -tuu"-tuu 'de javn 'di. Ia' wlu tu kmai", ı 'na : 'Beɔdε -wee' -nɪa 'e 'kmv "kpei ε, ε 'kpa -aa Tu"bo Kea ke εε' 'o -tei Klisi 'a de -wε- la. Kea a muε 'nyu 'wlua' jeejee 'de -svn "o -svn 'di.

16 'Sv nyu-cɔin' 'a kwla 'sɔɔn jɔ -nyiie -vv -tea i 'bo vv'a' 'beɔkpa-te "kpei -nu, vv "sliε "jua- i 'bo 'blua -wεε vv'a -gbεε' Kea "juči.

17 'De vv 'na :
Tu"bo Kea, εme -kmai" -ε -sia dı -wee' -wεε -ε -nɪa 'kmv tein" ε, 'de -ε -nɪa 'kmv 'de -sianwı 'di, -aa poε ε 'sε-, dε-nyε' εε' "ikmaa' -ε -bεa "i, me ε "duo 'vn -wεε ε -te 'nyu 'wlua' -pvn".

18 -blua 'dinyu -vv sea Kea juo ε, vv 'kpeε 'cɛn i, 'kaa nɔ" -ε 'di εε' 'cɛn ε mua "jri "kpaε' poa' 'de vv -pee, -wεε ε -jea 'mεvn 'a 'pee 'jee- ε, 'bomɔ ε 'je εε' wlu 'kwajaavn o, nyu -vv'a -tea' εε' 'nyu 'a ni' o, nyu "klein -vv -nvva ε "juči ε, ε 'je vv'a' mii"

ke klae" -kei" -sa, -wεε ε 'je nyu -vu -dooa 'blua-
-wi" -mu i -sa.

¹⁹ 'Ma -gbvn a 'e 'su Kea -gbu kлаа" -nua 'e jaun
'di kain ε "wɔin -wεε 'in 'jee dbεεde ε -gbau' "jrie-
'de ε 'di. 'Su "ni a cre "jrii, -tεn ε "plaan', 'blua- a
cre' -wεε "ni-kun -tuu"-tuu a 'wla.

12

'Nynɔkpao' due' ke -sre" ke

¹ 'Ma -gbvn a 'e 'su nyu tai' "maa' de kлаа" jre'
-nuvε 'bo jaun-kwlv : 'Nynɔkpao' jrv' mu -tan' 'o
'jrv 'a -tiaun 'vn ka nyɔ ɔ paa de 'vn ε, -wεε 'cu
ni 'e bv -son. Tu"bofan v -tua" "jru ε, 'cu-siun 'a
-puue 'jɔ 'sɔɔn -nuvε'.

² U 'blee "kwli, -je -gбаandi 'kpv 'vn 'su v -teε
"wɔɔa' -pvn".

³ 'Su nyu tai' "maa' de jre' nuvε' 'bo jaun-kwlv
: 'in 'jeeε -sre" -saan "jrie-. ε 'blee "jru -me"
'son -wεε ε 'ble -gbvн -puue, 'de εε' "jru -ni -tu"
tu"bofan "jru due' due.

⁴ 'Cι -siun -i -seea' 'vn kpe taan a, imi -ia kpɔ
due' ε nu εε' -kvn' -wεε εε 'wla 'nɔ 'blua- "kpei. ε
-tan' 'su ε, ε nyna i 'bo 'nynɔkpao' -va jia -gбаan
-di -nu "kpei -wεε -bo va' "ju 'wlu 'de ε 'je ɔ mla.

⁵ U -gбаan' 'su ε, v 'wluε "junmɔu, cmɔ -je
nuɛkpa 'ble -wεε -ɔ -je 'blua 'a blo' wɔn -wee'
"klein i fuo-. 'Kaa va' "ju -nɔ 'wlu, 'bo ε "sri ɔ
mu 'o Kea 'a 'beɔkpa-te -pvn" 'de jaun 'di, ka nyɔ
ɔ "fla nyu ε 'kamɔ ε ni-.

⁶ 'Su 'nynɔkpao' -nu 'kpa 'kwla, v muε 'e -pιιɔn"
blua "kpei, 'demɔ Kea nmae va' -tein -wεε ε "nyi
v diide 'de v 'je i -te 'de 'wι 'a "wlu due' kmε' 'sɔɔn
kwla -mεεo"- 'di.

7 'Bo -mε 'de 'sv tu -fɔn' -cruen" kpvn' 'de javn 'di. Miseli -nia Kea 'a "soa-wi" 'a kлаа" o ke oo' -ni "soa -te -sre" ke εε' "soa o -fɔan' -pvn", -wεe -sre" ke εε' -ni "soa-wi" -te Miseli ke oo' "soa o -fɔan' -pvn" -ke.

8 'Kaa tu du -sre" ke εε' "soa-wi" 'mε, vv se -tein 'ble 'bode 'de javn 'di.

9 Εmε -nuε' -wεe -sre" kлаа" -ne 'wlv 'e javn 'di, ε -fi" 'ε -sɔn. -Sre" -ne, εε' 'nyνi -ni Satan. Εmε -ni -siɔn', -siisaиn 'a kлаа", εmε -ni sɛn soa soa -ε -pooa 'kmv -wee' "klein 'sre i ε, ε -fi" ε -sɔn, ε ke εε' "soa-wi" "klein -fi" 'ε -sɔn 'no 'blua- "kpei.

10 'Sv 'in 'wɔn "ikmawlu jre' 'e javn 'di -wεe -ε -naa' :

Kaan ka la, 'puva' -nia 'e Kea 'kwa o, εε' 'beօde o, εε' Klisi -ε -tea 'o oo' 'nyνi 'wlua' po "jri "kpae" -wε-, de-nuε' -aa de'di -wi" 'a -ti' "kpeiblai pooe -sɔn 'bode. Ծmc -oo bla nuðu -ti' "kpei 'de "mau'wi o, 'jru -gbaowι 'di 'de ε, o 'wlv 'no javn 'di 'mε, o -fi" ε -sɔn.

11 Kea 'a 'sraa -sablaaju 'a nmɔ -ε -wla i o, oo' wlv 'a tɔ' ni -ti -aa de 'di-wi" 'tmua 'de nyv -pee o, i mi -nuε' -wεe vv kpa tu 'a "jru, vv se 'mεa' pleemamau 'sv vv se vva' 'kmv "kpei- 'tvan-.

12 Εmε -ti ka javn 'a kpe -tia i 'je 'mua- nu ε ke nyv "klein -nia 'e javn 'di ke ! 'Kaa ε nιε "nmia-ti -o 'de 'blua- ke 'tɔnie 'a -ti' 'vn, de-nuε' -sion' "sie i 'de i "kpei ! O 'bleee 'cen 'mlai", o 'je kan' 'mε no" -ε -sia' 'bo o "juɔi, ε se "i ten-.

13 Ka -sre" -fii" a 'no 'blua- "kpei ε 'jea kan' 'sv ε, 'nyνokpao' -v -wlua "junmɔuju -nu, ε -tee va' i nu'a' -pvn".

14 'Su ṽu "nyiε 'nynɔkpao' -nu -cii" kлаа" 'a kpoa' wli 'сoсo 'je sen -ne wɔin" 'pu 'de ṽu 'je "wan ṽu 'je 'e ua' -tein mu 'de -puɔn" blua "kpei. 'Bomɔ ṽu -te i 'de ua 'jee- de ua di 'de -sin taan 'cvi -meeeo"- 'di.

15 'Su juuc-gbuu 'wluε 'e sen -ne 'wɔn -wee ε -si' 'o 'nynɔkpao' -nu 'de, -wee ε 'je ṽu kpa.

16 'Kaa 'blua- kain ε wɔn -wee ε mla juuc -gbuu -wluε 'e -sre" 'wɔn -ne, 'kamɔ ε nu -wee ε po 'nynɔkpao' -nu suŋ o.

17 'Su -sre" 'kpa 'cɛn 'de 'nynɔkpao' -nu "kpei -wee ε mu uu'a" "nynuu- -ju -sia 'o tu o -fɔan'. Nyu "klein -uua -jea Kea 'a ke' wɔn -wee ka Sesi 'a wlu nia tɔ' -uua -tmu i 'de nyu -pee ε, uuρu ε -fɔn' tu o -ke.

Nmi-kwli 'c' -ti'

18 'Su -sre" nyna i 'bo -puɔn" "kpei 'bo 'tɔniε wɔin".

13

1 'Bo -me 'de ε, 'in 'jeeε nmi-kwli jre' "jriε- -ε -wlu 'e 'tɔniε wɔn. ε 'bleε -gbuŋ -puue -wee ε' "jru ni -me" 'son. εε' -gbuŋ -nia -puue -ni, i -wee' 'bleε tu" bofan due 'due -wee Kea 'a wɔn o to nyni 'criε 'bo εε' "jru -ni "kpei due 'due.

2 Nmi-kwli 'in 'jeea "jriε- -ne, ε -ko' -ci', ε 'bleε nmi kлаа" jre'ε bι. εε' nmi tu 'a bι ke -plaa 'a bι -koɔɔ', -wee ε 'ble -plaa 'a wɔn. εε' nmi-kwli tu ε, -sre" "nyi ε 'kpi -wee ε "nyi ε εε' 'beɔkpaa-te ke εε' "ikmaa' kлаа" -whee'.

3 'Ma -gbuŋ a 'e mu 'su ka nyɔ c nua -cne -wee c cean de -pliɔn' c, 'de εε 'mea, 'kamɔ εε' "jru due' ni-. 'Kaa 'bo ε "sri εε' -ko -ne je 'bo. 'Su 'blua

'dinyu -wee' a 'jraa- nmi-kwli -ne 'me, -wee uu bla 'o ε 'de.

⁴ 'De uu -gbεε' -sre" "juoi, de-nuε' εme -nyi" nmi-kwli -ne "ikmaa'. Uua -gbεε' nmi-kwli -ne 'me -ke -wee uu wlu ka, uu 'na : Nyɔ -jɔ -ke nmi-kwli -je -me 'bεε- 'vn ε- ? Nyɔ -jɔ -bεε' -c -ke ε 'je tu -fɔn' ε- ?

⁵ '-Sre" -tuu" ε nmi-kwli wlu wɔn -wee ε 'je -cei" 'bεεwlu klae" klae" 'tmu 'de ε 'je Kea wlu sain -pee 'tmu. Ε "taiε εε' nmi tu "i -wee ε 'je di -ni a 'mua- nu 'de 'cuı 'a kwla -nyiiε' 'jɔ 'nɔɔn 'di (42).

⁶ 'Su ε -teiε Kea 'a 'nyni o, εε' -tei n o, nyu "klein -ni a 'e jaun 'di 'a 'nyni dooa' -puu".

⁷ '-Sre" cεn 'o wlu 'me -wee nmi-kwli 'je Kea 'a -jei" naauu tu o -fɔn' 'de ε 'je tu 'a "jru kpa 'bo uuρu "kpei. Ε cεn 'o wlu 'me -ke -wee nmi-kwli 'je nyu 'a kpe -wee' o, 'blua 'a blo' wɔn -wee' o, nyu -a -poa' wlu 'a kpe -wee' ke 'beɔdi -wee' "klein 'a nyu 'ble.

⁸ Nyu "klein -ni a 'e 'blua- "kpei ε, uu a mu ε "juoi -gbεεa". Uua' nyu tu ε, uu a' 'nyni se 'criε tein" sese 'de Kea 'a 'blaaju -ε -saa 'sraa- 'vn 'a 'kmuɔnιsbe 'di.

⁹ Nyɔ -ni a doun" "jru ε, -me c 'wɔn i !

¹⁰ Nyɔ -jea -kas o 'di mu see ε, c c mu ε -kas o 'di mu a'. Nyɔ nyu 'jea -cne "i 'dbaa see ε, c c mu ε -cne i" 'mea'. De -je -kɔn a -ti' -wee -ε -jea 'e Kea 'a -jei" naauu 'vn -ni 'de εε' nɔ" tu 'di ε, εme -ni pεe "wɔn 'bεεa' ke Kea -kwli" -tea' ke.

¹¹ 'Su nmi-kwli jre' -wlu 'e -klu' 'in 'jee- "jriε-, ε 'bleε -gbu nɔɔn, ka 'bla -gbu 'ɔ -gbu ni a 'kamɔ i ni, -wee εε wlu ka "kuudε ε wlua.

12 Nmi-kwli -je -nia tein" -wεε -ε -pooa 'mε ka 'de-, 'de -εε -kɔ "sria 'o ε 'bɔa -nε, εmε -nyt" nmi-kwli -je -bɔɔa' de "ikmaa' -wee' -wεε ε 'je εε' -kwlti nu 'bo ε "juɔi. -Je -bɔɔa' de -nε, ε nυε' -wεε 'blua- o, nyu "klein -nia 'e 'blua- "kpei a -gbεε' nmi-kwli -je -saa "i "juɔi.

13 Εε nυε dι klae" klae" 'bo -mε 'de -ke. Εε nυε' mamau 'sv ne ε jea 'e jaν 'di 'wlu εε jea blu 'nɔ 'blua- "kpei 'bo nyu -wee' "juɔi.

14 Dι klae" klae" -i nua -ni, imi -i 'vn ε poo 'blua 'dinyu 'sre i, dε-nυε' nmi-kwli -je -nia tein" -nε, εmε -nyt" ε "ikmaa' -wεε εε nu ia' dι tu. ε wlu' 'de 'blua 'dinyu -pee, ε 'na : Nmi-kwli -εε "jru due' pooa 'mε ka tein" 'de -ε jia 'kmv de ε, ao -pa εε' -kooɔde.

15 Ε 'bεε- ε 'je ε nu 'sv nmi-kwli 'a kooɔ' de -nε 'je wlu -wεε nyu "klein -vv -na -vv se ε "juɔi -gbεε' i ε, ε 'je vvpv 'dba.

16 Nmi-kwli -je -bɔɔa' de -nε, ε nυε' -wεε ε -te mι" o, klae" o, "wliiεjevn o, nua" nyu o, nyu -tea vva' -ce" -pee o, kvɔɔnpv- -wi" -klan" "kpei, 'de vva' -tu" ε juo'in. Εε' juo'in tu ε, -bo ε se 'o vva' diansvν "kpei ni ε, -mε ε nιε 'o vv "jua 'a "pe "kpei.

17 Nyɔ εε' juo 'in tu sea -pvn" ni ε, -mε o se ε 'bεε- o 'je de -tιn' 'de o 'je de ple. -Bo εε' juo 'in tu se nmi-kwli 'a 'nymi ni ε, -mε εε' 'nymi 'a -kɔ o "siide.

18 Ao -gbvν 'nɔ, tɔ' 'dinia' mε -kɔn -tι'. Nyɔ -o -nia tɔ'di ε, -mε o 'wɔn 'de nmi-kwli 'a 'nymi 'a -kɔ o "sii de 'dei, dε-nυε' ε nιε nyiɔ 'o -kɔ o "siide -o, ε 'de mε -ni kmε' -mεεo"- kwla -mεεo"- 'jɔ -mεεo"-.

14

Kea 'a 'blaaju ke εε' nyu ke

¹ 'Ma -gbvñ a 'e 'sv ε, 'in 'jeeε 'blaaju "jriε- 'bo
cru nyu a 'daa- Siiɔn "jru. Ε ke nyu 'a -kwlv 'a
-puue 'jɔ -nyiis "wlu -nyiis (144 000). Uva' nyu
tu mu ɔɔ' 'nyni ke ɔ "Bo 'a 'nyni 'cruε 'bo "juci.

² 'In 'wɔn -cruen" jre' -ε -wlv 'e javn 'di -wεε
-εε klu ka "ni-gbuu klaa" a klua, ka -ten ε "plan
a, 'kamɔ εε' -cruen" tu ni -ke. Εε' -cruen" tu nmɔɔ
'e nyu doin" i ka nyu -tuu"-tuu a bla -siplv -wεε
uva blea, 'kamɔ ε ni-.

³ Uva blees 'du dee 'bo 'beɔkp̄a-te ke 'kmvñidι
-nyiis' ke nyu-ɔɔn' -nu "juci. 'Du uva blea nyɔ
jrɔ' se ε 'bεε- ɔ 'je ε 'cian -bo ε se nyu 'a -kwlv 'a
-puue 'jɔ -nyiis "wlu -nyiis -nu ni ε, uvpv Kea 'a
'blaaju seie 'de 'blua 'dinyu "klu.

⁴ Ε ni uvpv -vv se uva' -Suu -flen" kpvvn- 'de
'nyni -san nva' 'vn. Uv niε 'pepe -wεε vv -te Kea
'a 'blaaju 'a 'nyni 'vn. -Ta "o -ta ɔɔ mua uvpv -ke
ɔɔ mu. Ka nyɔ ɔ ja diide 'ε "i-saajɔ -wεε ɔɔ -saa
Kea ke 'blaaju wɔn ε, 'kamɔ vv seie 'de nyu "klu.

⁵ Si -t̄i se 'de vv 'wɔn jii due', vv se -kɔ -pvn"
ni-.

Kea 'a "soa-wi" taan

⁶ 'Ma -gbvñan 'emu 'sv 'in 'jeeε Kea 'a "soai jrɔ'
"jriε-, ɔɔ 'waan' 'de javn 'a 'keekei". -Pɔia" -t̄i -i
sea isɔn-ta 'ble ε, imi ɔɔ 'tmv 'de 'blua 'dinyu -pee,
-wεε 'beɔde 'ε kpε -wee' "klein o, nyu 'a kpε -wee'
o, wlu 'a kpε -wee' nyu a poa o, 'blua 'a blo'wɔn
-wee' "klein 'jı 'wɔn.

⁷ 'De Kea 'a "soai -nɔ kpa wlu "jei kpleiin, ɔ 'na
: Ao plee Kea, ao -te' εε' ni', dε-nvε' εε' nyu 'a

'pee 'je nō" nyni' -wε-. Ao -gbεε ε "juči ! Εmε -nū' javn, -ε -nū' 'blua-, -ε -nū' 'tōniε -wεe -ε -nū' "ni 'a "jru -wee' !

8 'Su Kea 'a "soai jrc' wan' ke'wlε 'bo "i-saa' -nō 'de -wεe -mō ɔ wlu ka, ɔ 'na : ε blu' -wε-, ε blu' -wε-, Babilonı-kwlo klaa" blu' -wε- ! Εmε -ε tba 'blua- -wee' "klein 'a nyu nmō wōn. Εε' nmō tu mε -nī 'nynisan- nu desavn ke kao'blea' -i -sia -jei" 'bo εε' -kwlo tu 'di ε.

9 'Su Kea 'a "soai jrc' wan' 'bo "soa-wi" 'ccos -nū 'de. -Mō kpa wlu "jei -wεe ɔ wlu ka ɔ 'na : Nyɔ -cc mua nmi-kwli o, εε' -koočde "juči -gbεεa", 'de ɔ 'jea cc' -cei" "tai- -wεe -bo nyu se cc' "jua- juo'in -tu" 'de cc' sun nyu 'jea juo'in -tu" ε,

10 -mε cc muε Kea 'a 'cen nmō 'naa'. Εε' 'cen tu ε, ka kmaanmō -ε -ke de jre' sea "jrii bee- nīa, 'kamo ε nī-. Nyɔ -cc mu ε 'naa', cc muε cc' -ce" wōn 'jeea' 'de ne ke 'nu -nyniia "jrii -ε 'dba nyu 'vn 'bo Kea 'a "soa -kwεai ke 'blaaju "juči.

11 Ne -ε 'vn vva 'jeea 'kle ε, εε' dao' a muε "buα' jeejee. 'De "mau'wī o, 'jrv-gbaowī 'di ε, nyu -vva -gbεεa' nmi-kwli ke εε' -koočde "juči -wεe -vva "taia vva' -cei" 'de nyu -tua" nmi-kwli 'a juo'in ε, vva se pee 'a blua' 'ble due', vva -wee' nynaa ja.

12 'De ao -gbvñ 'nō, Kea 'a -jei" naavn -vva -jea εε' ke' wōn 'de -vva -tea' Sesi -kwli" ε, de -kɔan -tū" -wεe -ε -jea 'de vvpv 'vn nī 'de εε' nō" tu 'di ε, εmε -nī pée "wɔin 'bεεa' ke -maa' poo wlu fai" ke.

13 'Su 'in 'wōn wlu due' -ε -wlv 'e javn 'di -wεe -ε -na : Wlu 'ma jia 'tmvā', -in -crī ε, ε ka : Nyv -vva -ke Tv"bo "siaa "i -wεe -vva -mεa a, -wi" -mv 'di nmō wōn. Kūn, tō' -o, εmε Kea 'a -Suu 'tmv, de

-tba' 'e -sianwi 'di ε, dbo νν nua -kwε', νν -kwle'
 'bode -wεe νua -sa 'e 'kpv, dε-nuε' νua muε νua'
 dbo 'a -kei" 'jea'.

Dijč -flua" 'a cən nɔ"

¹⁴ 'Ma -gbvan 'emu 'sv 'in 'jeeε bue" plu "jrie-.
 "Ju -tea i 'bo ε "kpei ε, ka nyič 'o "ju nia, 'kamč
 'o nι-. Tu"bofan 'o -tua" "jru ε, 'sani -nuε', -wεe
 'ble blos" kwa.

¹⁵ 'Sv 'in 'jeeε Kea 'a "soai jrc" "jrie- -mč 'o 'wlue
 'e Kea -gbu klaa" 'di -wεe 'o kpa wlu "jεi 'de 'o wlu
 "ju -tea i 'bo bue" "kpei -pee, 'o 'na : -In nu -ma
 -cne -wεe -in -je nyu -nia 'e 'blua- "kpei i-sa ka
 nyč 'o cəan ko ε, dε-nuε' dijč -nia 'e 'blua- "kpei
 ε, ı -wee" -fluu" -wε-, ıa' cən nɔ" nyni'.

¹⁶ 'Sv "ju -tea i 'bo bue" "kpei jaa 'o 'blua -ne 'e
 'blua- "kpei-, 'sv dı -flu" 'a 'e 'blua- "kpei ı -wee'
 cιεn'.

¹⁷ 'Ma -gbvan 'emu 'sv Kea 'a "soai jrc" 'wlue 'e
 Kea -gbu klaa" 'di -wεe -mč 'ble blos" kwa -ke.

¹⁸ 'Sv 'in 'jeeε Kea 'a "soai jrc" "jrie- ke'wlε. Ne
 -nia 'o 'sraa -saɪn' 'omč -ble -mε 'ε dbo, 'omč -ji"
 -wεe 'o kpa wlu "jεi kplein 'de -'o -wlue Kea 'a
 "soai -'o -blea blos" -nɔ -pee 'o 'na : -In po -ma
 "nma -cne -wεe -in -je resen'jč -nia 'e 'blua- "kpei
 -sa, dε-nuε' ıa' resen jč -wee" -fluu".

¹⁹ 'Sv Kea 'a "soai -nɔ jaa 'o 'blos" 'de 'blua-
 "kpei- -wεe 'o -sa resen' -ti -nia 'e 'blua- "kpei 'a
 'jč -wee', -wεe -ta -bo nyu du de 'de nyu a "nmu
 ı 'vn ε, 'bomč 'o po ı. 'Bo 'a -ta -tu nιε Kea 'a 'cən
 klaa" 'a "ipoodε -o.

²⁰ 'De -ta νua duua resen jč -wεe νua "nmu ı
 'vn ε, 'bo -tan' -kwč -pvn". Nmc me -εε -wlue 'o
 'a -ta -tu -wεe -εε -si' i -gbo' -gbo'. Εε' nmc -gbuu

-tu ε, εε' i-tensvn nιε 'cilo 'a kme' taan -wεε εε'
-sɔn tensvn a kpvn 'bo nyu 'wlan -sɔn.

15

Kea 'a "soa-wi" ke nyu 'kle -tu" dι ke

¹ 'Bo -mε 'de ε, 'in 'jeeε de klaa" jre' "jrie- 'de javn 'di. Εε' de tu "beι, ε nιε 'jraa ka-. Εmε -nι 'in 'jeeε Kea 'a "soa -mε" 'sɔn "jrie-. Uv 'blee nyu 'kle -tu" dι -mε" 'sɔn kwa. ıa' de 'bɔɔ -nι, -bo ı 'wlv 'o -jei" ε, -mε jre' se 'o tbai 'bode, de-nυε' 'de ı 'vn mɔ Kea 'a 'cen -craa "jru.

² 'Su 'in 'jeeε de jre' "jrie-, εε' de tu -kɔ' "nifla' klaa" ε ke nε -bee "jrii -wεε ε nι "jri i 'srısrı ka "kleε- nιa. 'De 'in 'jee- nyu jrv' "jrie- -ke, nyu -vv kpa tu 'a "jru 'bo nmi-kwli ke εε' -kooɔdε ke εε' 'nyνι 'a -kɔ o "siide "kpei. Uv nyna i 'bo "nifla' klaa" -nε wɔn -wεε -siplu Kea "nyιa vvρu ε, vv 'blı kwa.

³ Ka Kea 'a dbonvi Moisi 'bεεsa Kea 'a 'nyνι "i tein" Israε-kɔvn 'a kvɔnkwla' 'wlv nɔ" ε, 'kamɔ nyu Kea 'a 'blaaju -seia 'bεε- εε' 'nyνι "i 'de blewlu 'di -ke. Εε' 'dv tu 'naa :

Tv"bo Kea, "ikmaa' -ε -sia dι -wee' "klein ε, emε -nι 'e ε -kwa. Εε' nvvdu kmai", ı se "jrie- i-sa ka nι ! 'Beɔde -wee' "klein 'a jei-, dι -ıa -jeblu ε poa ı -srei" -wεε ı nι tɔ'.

⁴ Tv"bo, nyɔ -jɔ se εε' nι' -tei' ε- ? 'De nyɔ -jɔ se εε' 'nyνι "i 'bεεi ε- ? Εε' 'su -nι Kea. 'Beɔde -wee' "klein 'a nyu a muε jia' -wεε vv 'je ε "juɔi -gbεε'-, de-nυε' εε' "isredı ε nua ı poε "jri "kpae' 'pepe vv -wee' ji 'je.

⁵ 'Bo -mε 'de 'su, 'in 'jeeε Kea -gbu klaa" -nιa 'e javn 'di "jrie- -wεε ε kain "wɔin. 'De -ta Kea 'a kε'

-gbau' nia -w  e -   -kw  ai -   -sia -ta -wee'   , 'in
'jee- 'o -mo "jrie- -ke.

6 'S   Kea 'a "soa -me" 'son -vu -blea ny   'kle -tu"
di -me" 'son kwa -nu, vu 'wlue 'e Kea -gbu klaa"
'di -w  e vu "si "kpae'. Uua' 'unpaadu "pluu" -w  e
ia fan, 'de vu blaa 'saniwlu 'de -kwlu 'di.

7 'S   'kmunidu -nyi   -ni, ia' due' "nyi   vu  ru
-gblu -me" 'son 'sani nua. Kea -nia 'kmu jeejee   ,
   'cen me -jii" 'e i 'di.

8 'S   dao' "ji 'e Kea -gbu klaa" 'di 'me, de-nu  
Kea 'a "i 'be  - o,    'ikmaa' -ni 'e    'di. Em   -nu  
-w  e ny   jro' se    'be  - o 'je 'e    'di pa mamau 'su
ny   'kle -tu" di -me" 'son -nia 'e Kea 'a "soa-wi"
'kwa -ni, i 'je 'o nyni.

16

Kea 'a 'cen-gblu -me" 'son

1 'Bo -me 'de   , 'in 'w  n wlu -   -wlu 'e Kea -gbu
klaa" 'di, 'de -   -wlu Kea 'a "soa -me" 'son -nu -pee,
   'na : Ao mu, -w  e ao 'je Kea 'a 'cen-gblu -me"
'son -ni "i "cnii- 'de 'blua- "kpei !

2 'S   vu   "i-saa' -no mu' -w  e    "cnii-    -ne
-gblu "i 'de 'blua- "kpei. 'S   ny   "klein nmi-kwli
'a juo'in nia -pu  " -w  e -vu   -gb  ea    -koocde
"juoi   , ne-pii pliin" -ia -wee' 'a, i "bu vu  ku -wee'
'me.

3 Uua' 'son -no "cnii    -ne -gblu "i 'de 'tonie
w  n, 'su "ni -nia 'o    w  n    -snee nymo 'vn ka "ku
'a nymo nia. 'S   de "o de -nia 'kmu 'bo    w  n   
-wee' 'me.

4 Uua' taan -no "cnii    -ne -gblu "i 'de "ni-gbii
ke "kae- w  n, 'su ia' "ni -wee' -snee nymo 'vn.

5 -Wee 'in 'won Kea 'a "soai "ni 'a dbo nia 'e 'kwa 'a wlu, ε 'na : Kea, εmε -nia 'kmu tein -wee -ε nia 'kmu 'de -sianwi 'di ε, ε -nιε 'pepe, ε -srei", ε -sa to' ε je nyu 'a 'pee 'je kan'.

6 Kea 'a -jei" naaun ke εε' wlu 'kwajaaun uu 'dba -wee -uuua nymo 'wla i ε, εmε -tı "ni εε -nyu'a" uupu -wee uuua 'na a, ε -sneε nymo 'vn. Uua' nuvdi 'a -kao -nao.

7 'Bo -me 'de ε, 'in 'won wlu jrε' -ε -wlu 'o 'sraa-sa'in -wee -ε -na : To' -o, Tu"bo Kea, εmε -blea "ikmaa' -wee' ε, εε' -tmuε to' -tı, εε' nyu 'a 'pee 'jesvn -srei".

8 'Ma -gbuvañ 'e ke'wle 'su Kea 'a "soa-wi" -nu, uu'a' -nyiie -no "cniiε oo" -ne -gblu "i 'de 'jrv "jri. 'Su Kea cen 'o wlu 'me -wee 'jrv 'je nyu isian-, ka ne ε sian nyu i ε.

9 'Su 'jrv -tee nyiɔpu isian' -pvn", 'kaa uu se ε "inu uu 'je uu'a' disain "i juo- 'de uu 'je 'e Kea o "biie-, -wee εε' 'nyu 'i 'beεε-tı. De -je uu'a, εmε -ni Kea nyu 'kle -tu" dı -ni nia 'e 'kwa a, uu'a dooa εε' 'nyu 'me.

10 'Ma -gbuvañ 'emu ke'wle 'su uu'a' -mm" -no "cniiε oo" -ne -gblu "i 'bo nmi-kwli 'a 'beɔkpa-te "kpei. 'Bo ε "sri "beεε-kwie je kpvn 'de εε' 'beɔde -wee' 'di. 'Su uu -tee won nmua' -pvn" 'de dı -ia pooo uupu i 'a -tı 'vn,

11 -wee uu'a 'tmu Kea wlu sañ -pee 'de 'kle uu'a 'jea ke ne-pii pluin" 'a -tı 'vn. Uu se ε "inu uu 'je uu'a' nuvdi "i juo- -wee uu 'jı o 'bo.

12 Uua' -mεεo"- -no "cniiε oo" -ne -gblu "i 'bo juuɔ-gbuu klaa" nyu a 'daa- Eflatū won. 'Su ε ma' 'pepe, -wee 'beɔ-wi" -wlua 'e 'jrv 'a 'wlu 'in uu'a -jeblu 'je wonfloñ-.

13 'Sv 'in 'jeeε -siisaɪn taan "jriε- -wεe -ia -wlu 'e -sre" o, nmi-kwli o, sɪ 'tmvi -ɔ -daa' ɔɔ' -cε" Kea 'a wlu 'kwajaai 'wɔn, i -kɔ' -cro".

14 I nɪε -sɔn 'ɔ -sii -o, ia nʊε jrii'. 'De ia mu 'e 'blua- -wee' "klein 'a 'beɔ-wi" o, -wεe i 'je ʊʊpʊ "jrui 'kùn-, 'de ʊu 'je tu-fɔn' dɪ nmae-, -wεe Kea -ɛ -kmai" -ɛ -sia dɪ -wee' ε, -sɔnti εε' -sɔn' klaa" a mua -sian' a, 'de ʊu 'je ε tu o -fɔn'.

15 Sesi 'na : Ao -gbvn 'nɔ, 'ma mues jia' ka "jrii a pa -kwlo ε, nyɔ -tea "jriε- "i 'de -ɔɔ -tua" ɔɔ' 'vnpaadi 'a -tɪ', -wεe -ɔ sea ku icen 'bo nyu -wee' "juɔi 'de -tɪn sea "i 'dbaa a, -mɔ 'di nmɔ wɔn.

16 'Sv -siisaɪn -nɪ 'kùnεn 'blua- -wee' "klein 'a 'beɔ-wi" "jrui -tajrɔ. 'Bo 'a -ta tu ε, nyu a 'daa- 'o Amakedɔn 'de Eble wlu 'di.

17 'Bo -mɛ 'de 'sv ε, Kea 'a "soa -blea -gblı -mɛ" 'sɔn kwa -nɛ, ʊva' -mɛ" 'sɔn -nɔ "cniiɛ ɔɔ' -nɛ -gblı "i 'de "jɛi. 'Sv 'in 'wɔn wlu klaa" jre' -ɛ -wlu 'e 'beɔkpa-te "kpei 'de Kea -gbu klaa" 'di 'de javn 'di. Εε' wlu tu 'na : Ε -kwe- ja la !

18 Wlu -nɛ 'tmvva 'sv ε, "ni -teε "jri i crea' -pvn" nian -i nian -i, -wεe -cruɛn" o, -tɛn -te "plaan' -pvn" 'sv 'blua- a cre'. Εε' 'blua 'a crea' tu kmai", ε -sie -jei". Dε -tba' 'e nyiɔ 'ɔ 'nɔ 'kmv "kpei 'kpaa' a, 'blua- se cre kan' due'.

19 Ε nʊε' 'sv -kwlo klaa" -nɛ je 'fœe taan 'wlu. -Kwle "klein -nɪa 'e 'blua- -wee' "kpei sɔn i. Babilɔnɪ -ɛ -nɪa -kwlo klaa" a, ka Kea nɪa εε' -tɪ' -kwlu oposvn, 'ka -nao. Εε' -kwlo tu ε, Kea 'a 'cɛn ke εε' 'pee kpueŋ'. Ka nyɔ ɔ tba nyu kmaanmɔ wɔn ε, 'kamɔ Kea ja εε' -kwlo tu 'kle "kpei.

20 'Bo -mɛ 'de ε, 'blua- "klein -nɪa 'o "ni 'a 'duu dii ε, i -wee' sɔn i, nyɔ 'bɔ crvɪ foo" 'sv 'a "jriε-

'jee-tı 'mε 'bode.

²¹ 'Su "ni-kıun klae" klae" a 'wlue "jei, ia jea blu 'de nyiɔpu "kpei. Ia' due' -gbaia kwakusun ke -da'soblo 'ɔ kwakusun 'bεε'. 'De "ni-kıun -ı blua 'mua 'a -tı' 'vn ε, nyiɔpu a 'tmue Kea wlu saın saın -pee, de-nue' 'kle ia -tua" uuρu ε, ε cen -je "kpei -tie".

17

Babiloni-kwlɔ ke nmi-kwli ke

¹ 'Bo -mε 'de ε, Kea 'a "soa -mε" 'son -uu -blea -gbvu kwa -nu, uva' due' ji', -wεe o wlu 'vn -pee o 'na : -In ji -wεe ka Kea 'jea -kwli -tenynɔkpao' klaa" -nu 'a 'pee 'jesun nu ε, 'in 'je ε -vn -tɔc-. -Kwli -tenynɔkpao' -nu ε, u nιε -kwli kлаа" -ε -pooa 'bo "ni-gbuu -tuu"-tuu wɔin" 'a "ipoodε -o.

² 'Beɔ-wi" -nia 'e 'blua- "kpei ε, uu ke u 'kpa 'e jei" 'jedesauν 'di 'mε -kpa -kpa. Uu se uva' -cε" "ikpuan" 'bεε- 'bode, uu nuε' mamau 'su nyu "klein -nia 'e 'blua- "kpei ke u je 'e jei" 'jedesauν 'di 'kpa -wεe εε' desaun tu a nu uuρu ka nmc o nuя nyu ε.

³ 'Ma -gbuan 'emu -ne 'su Kea 'a -Suu "ji 'de 'vn 'ε -wεe Kea 'a "soai kpa 'vn 'de -puɔn" blua "kpei -wεe 'in 'jee- 'nyñɔkpao' due' "jriε-, u -teε i 'bo nmi-kwli -saan "kpei. ε 'bleε "jru -mε" 'son -wεe ε 'ble -gbu -puue. 'De 'nyñi -cree" 'a Kea -kɔ' εε' ku ja.

⁴ Dı ua' 'nyñɔkpao' tu paa 'vn nmc "jrii, i -sain' -wεe i -wee' ni 'sani ke "sei 'dɔe 'a "kwli -wee' 'a 'su, -wεe u 'ble 'sani-kaun kwa. ΣΣ' Nyu sian -kpυvndı ke -flen" dı 'a 'su -ji" 'e ε 'di. Ia' dı tu 'wlue 'de ua' jei" 'jekplıu 'vn.

5 "Nūanynū -crua' 'bo u "juci ε, i 'blee 'de, εmε -nī Babilōnī-kwlo klaa", 'de ε 'vn 'demō -kwloī -tenynukpae' o, -flen" dī -wee' "klein -nia 'nō blua- "kpei 'wlu.

6 'Ma -gbvān 'emu 'su 'nynekpao' -nu "jri a -si'. Kea 'a -jei" naavn -vva -tmva Sesi 'a -ti' -wēe nyv 'dba a, vva' nmō -ε -wla i ε, εmε -εε -si' 'e 'nynekpao' -nu "jri, ka nmō o nva nyv ε. 'In 'jee u "jrie- 'su tai" "maa' 'vn 'ε.

7 -Wēe Kea 'a "soai -tee' 'mii, o 'na : Dεε-ti tai' "maa -vn ε- ? Dε -nia 'e 'nynekpao' -nu ke nmi-kwli -ε -blea "jru -mε" 'son -wēe -ε -blea -gbvān -puue 'a -ti' 'de ε, 'ma muε ε wō -saa' 'de -vn -pee.

8 Nmi-kwli -in -jeea "jrie- -nε, ε nīε 'kmv 'de-, 'kaa ε se 'kmv nī 'bode. εε muε 'e "bie-gbau" klaa" 'di 'wlu' -wēe -ta -bo ε mu 'de, ε 'jea ison 'bode -bode 'bode, ε 'je 'o mu. Nyv -nia 'e 'blua- "kpei -wēe de -tba' 'e 'kmv 'a nva' -vva 'nyv sea 'cruε 'de 'pusbe 'di ε, tai' 'je vvpv "maa 'de nmi-kwli -nε 'ε -ti' 'vn. Dε ε nia 'kmv tein", -wēe ε sea 'kmv nī 'bode, 'de -εε muā -taan' ke'wle ε, εmε -je vvpv tai" "maa mō kpleiin.

9 De -je -kōan -ti' -ta -mō ε, εmε -nī tō'di nia' -a -wōan 'de dī -wee' 'dei 'de -ε -bεε' -ε -je i wō -sa : Nmi-kwli 'a "jru -mε" 'son -nī, i 'de mε -nī crvī -mε" 'son -i "kpei 'nynekpao' -nu -tea i ε.

10 I nīε 'beō -mε" 'son 'o "ipoodε -o -ke. Vva' -mm" blu', vva' due' nī 'o 'ε, vva' -jo -sia 'o -mō se ji ke. -Bo o ji ε, cō muε nyv 'blea 'de nō" dε-saan" ka 'di.

11 Nmi-kwli -je -blea nyv tein" -wēe -ε sea nī 'bode ε, εε' -ce" 'kpa -nī 'beō-wi" 'a -mε" na -nō,

'kaa εμε -nyniia υυρυ -με" 'son -ke. Ε se 'vn -kwlei, εε jea -ta ε 'jea ison mu.

12 'De εε' -gbin -puue -in -jeea "jrie- -ni, i niε 'beɔ-wi" -puue -o, -wi" -mu se 'beɔde 'ble ke, 'kaa υυ ke nmi-kwli a muε 'nyni 'wlua' -tadue 'de nɔ" de-saan" 'di.

13 Ka υυ nia -puue ε, υυa' tɔ' niε due' -wεe υυ "nyi υυa' "ikmaa' ke υυa' 'beɔde nmi-kwli.

14 υυa muε Kea 'a 'blaaju tu o -fɔan', 'kaa 'blaaju a muε tu 'a "jru kpaa' 'bo υυρυ "kpei, de-nvε' ɔ niε tu "bo -wi" 'a Tu"bo -o -wεe ɔ ni 'beɔ-wi" 'a 'Beo. ɔɔ' nyu ɔ 'da- -wεe ɔ -teea kpei" 'de -υυ sea ɔɔ' -kwli" -tea' o 'bɔ ε, υυρυ -ke ɔɔ mu tu 'a "jru kpaa' 'bo 'beɔ-wi" -nv "kpei.

15 'Su Kea 'a "soai -nɔ wlu' 'de 'vn -pee ɔ 'na : "Ni-gbii -i "kpei -kwli -te'nynɔ -tea i -wεe -in -jeea' "jrie- ε, i 'de me -ni 'blua 'a blo' wɔn -wee' o, nyu -tuu"-tuu o, 'beɔde 'ε kpei -wee' o, wlu 'a "kwli -wee' nyu a poa ke.

16 'De -gbin -puue -ji -in -jeea' "jrie- ke nmi-kwli ke ia muε -kwli -te'nynɔ -nv -fleean', ia muε v di -wee' "klein ku i-saa' -wεe v 'je kui cεn. ia muε υa' nmi dia' -wεe i 'je υa' -je -sia 'o "jri po,

17 de-nvε' Kea me -po εε' tɔ' tu 'de υυ pεe o -wεe υυ 'je εε' -kwlvti nv -tadue. Εme -nvε' -ke -wεe υυ "nyi υυa' 'beɔde nmi-kwli. υυa' 'beɔde -nε, εε muε 'e nmi-kwli 'kwa nia' mamaυ 'su di "klein Kea "sia 'nyni -i -jea 'o nyni i 'je nvε-.

18 'Su ɔ wlu' 'de 'vn -pee ke'wle, ɔ 'na : 'Nynɔkpaɔ' -in -jeea "jrie- -nv, υμυ -ni -kwli -klaa" 'a "ipoodε, υμυ -ble 'beɔ -wee' "klein -nia 'nɔ 'kmυ 'kpei ε.

18

Babilɔni-kwlɔ blu'

¹ 'Bo -me 'de ε, 'in 'jeeε Kea 'a "soai jrɔ' "jriε- -cc
-wlu 'e javn 'di -cc -si" ii, ɔ 'bleε "ikmaa' -tuu"-tuu
-wεε cc' -sion' -nɔn' ɔn 'blua- "kpei. 'Su 'nɔ -wee'
nιε "i "puu"-.

² ɔ kpa wlu "jei ɔ 'na : ε blu' -wε-, ε blu' -wε-,
Babilɔni-kwlɔ klaa" blu' -wε- ! ε 'kpa -sion' 'ɔ
"soa 'a "ti -ta, ε 'kpa -siisain o, nυvι sain nyu a
pleea 'a -kwlɔ,

³ de-nυε' 'bo εε' -kwlɔ tu 'di ε, 'blua- -wee'
"klein 'a nyu nu kao'bledesaun 'me, νυ se νυa' -ce"
"ikpuan' 'beε-. εε nu νυρυ 'me, ka nmɔ ɔ nua nyu
ε. 'Blua- -wee' "klein 'a 'beɔ nu jei" 'jedesauν 'me
'bo εε' -kwlɔ tu 'di. εε' -kwlɔ tu 'a 'kmu "kpeidi
'a "dia 'jea' cεn -je "kpei -tie", ε nυε' mamau 'su
'blua- -wee' "klein 'a 'dɔɔpouν je "wliiejeuν 'kpa.

⁴ 'Su 'in 'wɔn wlu jre' -ε -wlu 'e javn 'di -ε -na
: Ao -nia 'ma 'ce, ao 'wlu 'o εε' -kwlɔ tu 'di -wεε
disain -a νυva 'bo mua, ao ji nu, 'de 'kle -εε mua
εε' -kwlɔ tu "kpei jia' a, ao je ε 'je.

⁵ Disain -nυva 'bo εε' -kwlɔ tu 'di ε, Kea si o
"mae i, de-nυε' i -tu" ε "kpei mamau 'su i je 'e
javn 'di nyni.

⁶ Disain εε' -kwlɔ tu nua nyu "jrii ε, umi nyu
'je ε "jrii nu. Nyu a mua ia' kpan -saa' kpe 'sɔɔn.
Nmɔ nyu 'je ε "nyi -wεε ε 'jea 'na a, ε "kae' kpe
'sɔɔn ε je εε' -ne nmɔ ε "nyia nyu tein" -sii.

⁷ Ka ε 'beεa εε' -cei" tein" -wεε ε -sia 'nyni-san
nu'a ke "wliie- 'blea' "ni 'di ε, 'kamɔ 'kle ke -fun"
wlu -εε mua 'jea' ia mu -jei" -sia' -ke, de-nυε' εε'
-kwlɔ tu a naa tɔ' i ε, ε 'na : ε nιε 'o di -wee'
"klein "jru kpo', ka tu "bo nynɔkrao' nia. ε 'na :

Ka -tioñ" 'nyno nia 'in se kan' ni 'no 'kmu, -fun"
wlu se 'o 'ma -kwlo -tu 'di jii.

8 'De ia' wlu tu 'a -ti' 'vn ε, εε' -ne 'kle -tea ε 'dei
ε, εε muε jia' 'de 'wi due' koun -gbai' 'di : 'mea' o,
"nmia- o, 'kwε- paa' o, 'mιε- ε muε εε' -kwlo tu
"kpei jia' -wεe ne 'je ε di, 'de ε 'je ison-, de-nuε'
Tu"bo Kea -ε -jea εε' 'pee ε, ε kmai".

9 'Blua- -wee' "klein 'a 'beo -vv nua jei"
'jedesauñ 'bo εε' -kwlo tu 'di -wεe -vv nua vva'
'vn nudi -sain -bo ε 'kpa "jri -wεe vv 'je εε' dao'
"jrie- 'jee -ε, vva muε -fun" 'a -wεe vv 'je kple 'de
εε' -ti' 'vn.

10 'Kle -jea ε "kpei ji εε' faun a muε vvpv nua'
-wεe vv 'je ε o tεen-, 'de vv 'je wlu ka : -A -blu"
-aa ! Va' di 'je cre ! Babiloni -kwlo klaa" -ε -kmai"
ka 'sv ε 'de "jri 'a -te due' 'di 'pee 'a -ma kpvn svn
-naoo ?

11 'Blua- -wee' "klein 'a 'dcoopvn a -fun" -ke
-wεe vv pa 'kwε- 'de εε' -ti' 'vn, de-nuε' nyo jro'
'o -tin' vva' pleedi 'bode. Di vv plea 'bo εε' -kwlo
tu 'di 'de ε, i ka :

12 di 'dœ o, 'sani o, 'wei -tien o, "sei -ku 'dœ
'dœ ke -srɔ 'ɔ kpe -wee' nua o, -pvn" -tu" di ke
"jii-pae' 'dœ 'dœ o, tae' -saan 'a kpe -wee' o, tae'
jree" jree 'a kpe -wee' o, i ke -paadı ti 'dœ nua o,
doe 'ε 'nyñ o, -tien o, nuiε -ji "sou nua ke-.

13 Di 'a kpe -ia 'nu nmɔa 'e nyv 'mlai o, jri' ni
'cna, -wεe jri' ni -dai'klɔ 'de jri' ni sii" wvn, jri' ni
tu 'a 'kwvn nyv a 'dι Kaneli ke mii- ke tu jre' ε
ten' nyv a poa "jri ke-. Vv ple di nyv a -sa 'e -kle'
ε : nmɔ o, 'cna o, fai'pv o, "ple ke. Vv ple nmi
: bli' o, 'blae o, soe" o, i ke kamio ke-. Vva' 'dco
poa' nuε' mamau 'sv vva jea nyi ple.

14 -Wεε սսա' 'dօօρօն tu wlu -kwłɔ -nε -pee ka, սս 'na : Dı "klein -ma pεe poa "i ε, ı -wee' tεen -vn o -wε-. -Ma dı 'dօe 'dօe o, -ma "wlii- -ıa fan o, ı -wee' "maa -wε- la. Ka "o ka ı 'je ı nı ε, nyu sı 'jei 'bode.

15 'Dօօրօն -սսա plea dı -nıa 'mua- 'de ε, -wεe -սս -kpa "wliiεjevn 'bo εε' -kwłɔ tu 'di ε, սս muε 'kle -ε -ji' ε "kpei pleea' -wεe սս 'je ε o tεen-. 'De սս 'je -fin", -wεe սս 'je 'kwe- pa,

16 սս 'je սս : Wεe-tı oo ! Wεe-tı oo ! -A -blu" -aa, nyu -nıa εε' -kwłɔ klaa" tu 'di -paa dı 'dօe 'dօe ke tae' -saan 'a kpe -wee' 'vn, -wεe de -nıa 'sani o, "sei 'dօe 'a kpe -wee' o, -srɔ 'ɔ "kwli -wee' 'a 'sv ε,

17 εմε 'de no" de-saan" 'di 'sv -εε "wlii- -tuu" -nı sɔn i.

-Bato' thavn o, -kwεε" povn o, -bato' kpavn o, nyu "klein -a nua "nidbo 'bo 'tɔniε "kpei o, սս -wee' tεen 'kpvn -kwłɔ -nε nıa "kpei o,

18 -wεe սս 'je εε' nε 'ε dao' i 'de սս "wɔ, սս 'na : -Kwłɔ klaa" -nε, -ε -ke -kwłɔ jre' sea "i -tee'- 'sv ε !

19 'Sv սս bla pεe, սս -fiın", -wεe սս kple, սս 'na : Wεe-tı oo ! Wεe-tı oo ! -Kwłɔ klaa" -nε -ε -nıa "wliiε-kwłɔ -wεe -ε 'di nyu "klein -blea -bato' 'kpaa' "wliiεjevn ε ! εմε -sɔn i 'de "jriε -te due' 'di i !

20 Javn, ε nu 'mua- 'de -kwłɔ -nε 'ε isɔn-tı 'vn. Ao -nıa Kea 'a nyu o, Sesi 'a dbovn o, Kea 'a wlu 'kwajaavn o, ao nu 'mua- -ke ! Dε-nuε' -bo Kea 'je εε' -kwłɔ tu 'a 'pee kan' a, -me ε 'wlue aopu o 'de aoa' "isre -ti 'vn.

21 'Sv Kea 'a "soai -ɔ -kmai" ε, ɔ "duε "soukpo klaa" due' 'vn. εε' "sou tu kue kwa, 'de ɔ -fi" ε

'de 'tɔniɛ wɔn -wɛe ɔ 'na : 'Kamɔ nyu a mu 'kpi 'vn "dua' -wɛe nyu 'je Babilɔnι-kwlɔ kлаа" -sɔn po, -wɛe nyu se εε' -kɔ 'jei 'bode -bode 'bode.

²² Nyu se εε' -siplu blaun o, "kwi -kwein blaun ke -tiɛn'kɔn blaun 'a blewlu 'wɔin 'bode. Nyu se εε' dbaun o, mau o, ti -paun 'a jrc' "jriɛ- 'jeei 'bode. Nyu se "sun ke -toe 'a wlu 'wɔin 'bo ε 'di,

²³ nyu se -dam'ba 'a -sɔn" "jriɛ- 'jeei 'bomu. 'De nyu se 'nync ke kvan 'a wlu 'wɔin 'bo ε 'di 'bode, de-nuɛ' εε' 'dɔɔpoun mu -ni 'blua -ne 'ε "jrujeun klae" "de-, -wɛe εε' -kwlɔ tu 'a "jriinmɔa" -ε -ni a jrii' -sɔn ε, ε -cri' 'blua- -wee" "klein 'a nyu 'me -wɛe ε poo uupu 'sre i.

²⁴ Dεε-ti 'pee kpun a Babilɔnι-kwlɔ ε, εmε -ni Kea 'a wlu 'kwajaaun o, Kea 'a -jei" naauṇ ke nyu "klein nyu 'dba 'de 'blua -wee" "kpei 'bo εε' -kwlɔ tu "jru mɔ uua' nymɔ 'kpa.

19

'Mua kлаа" -ni 'e jaun 'di

¹ 'Bo -me 'de ε, 'in 'wɔn wlu jrc' 'e jaun 'di ka nyu -tuu"-tuu a wlua, ε 'na :

Aleluia ! Ao 'bɛɛ- Kea 'a 'nyñi "i ! 'Pvva' o, 'nyñi 'wla' o, "ikmaa' o, i niɛ -aa Kea 'a dɛ -o !

² -Bo ε 'je nyu 'a 'pee ε, di εε 'tmua i niɛ tɔ' -ti -wɛe i 'srei". 'Kaa -kwlɔi -te 'nync kлаа" -va dɛ "jriitian' dooa 'blua- -wee" "klein 'a "jru ε, ε 'je va' 'pee -wɛ-. U 'dba Kea 'a dbonuun, εmε -ti Kea -sa uupu kpan o.

³ 'Su uu wlu' ka ke'wle, uu 'na : Ao 'bɛɛ- Kea 'a 'nyñi "i ! Ne -poa' -kwlɔ kлаа" -ne "jri ε, εε' dao' se "bu -ti 'bɔi 'bode.

4 'Sv nyu-cɔin' 'a kwla 'sɔɔn 'jɔ -nyiis -nu o, 'kmunidı -nyiis -ni "siiɛ- 'kɔi- i -wɛe Kea -tea i 'bo 'beɔkpa-te "kpei ε, ʊva -gbɛɛ' nɛ, ʊv 'na : Tɔ'-o, 'kamɔ ε ni- -cɛɛn'. Aleluia ! Ao 'bɛɛ- Kea 'a 'nyni "i !

5 'Bo -mɛ 'de ε, wlu jre' -wlu 'o 'beɔkpa-te "kpei, ε 'na :

Ao nyu "klein, aopu -nìa Kea 'a dbonuun -wɛe -ɔɔ
pleea Kea a, aoa' mìu" ke klae" 'bɛɛ- -aa Kea
'a 'nyni "i !

6 'Sv 'in 'wɔn wlu jre' ka nyu -tuu" 'a wlu nìa,
'kamɔ ε ni-. ε -kɔ' "ni-gbuu klaa" a klu, ε -kɔ' -na
"ni 'a "plan wlu-. ε' wlu tu 'na :

Aleluia ! Ao 'bɛɛ- Kea 'a 'nyni "i ! Dɛ-nuɛ' -aa
Tu"bo Kea -ɛ -kmai" -ɛ -sia dì -wee' ε, εɛ'
'beɔnisan po "jri "kpae" -wɛ- !

7 -A nu 'mua-, -a 'di nmɔ wɔn, -a -bɛɛ' Kea 'a 'nyni
"i ! Dɛ-nuɛ' 'blaaju 'a 'nynɔ 'ble-kɔ 'ɔ -tu" wì nyni'.
ɔɔ' -pɔin -tu" -kɔ' dì -puu" -wɛ-.

8 Diplu -i -plua" "puu" -wɛe -ia fan a, imi Kea "nyi
u -wɛe u paa 'vn.

Va' 'vnpaadi 'dɔe -ni, imi -ni Kea 'a -jei" naauñ
'a "isredi ʊva nua.

9 'Sv Kea 'a "soai -nɔ wlu 'vn -pee, o 'na : -In
-cri wlu -ne : Nyu -vu -daa' -wɛe -vu -jea Kea
'a 'sraa -sablaaju 'a 'nynɔ 'ble-kɔ -sɔn mu ε, -wi"
-mu nu 'mua- ! -Wɛe o wlu ke'wle, o 'naa : Wlu
-ni i niɛ tɔ' -tì, Kea 'a -ce" 'kpa -da kan'.

10 'Sv 'in "siiɛ 'kɔi- i 'bo ɔ "juc i -wɛe 'in 'je ɔ "juc i
-gbɛɛ'-. 'Kaa ɔ wlu' 'de 'vn -pee ɔ 'na : "lìn-, -in
-bo 'vn "juc i -gbɛɛ' ε, Kea mɛ -in -je "juc i -gbɛɛ'
ka- ! 'Mɔ niɛ Kea 'a dbonui -o -ke, ka -in -ke -ma
de 'di-wi" -poa' Sesi -tì' o nìa, 'kamɔ 'in ni- . Sesi

-tū' o poa' -nε, εmε Kea 'a -Suu a nū 'de Kea 'a dbonvvn 'vn, -wεe vva 'tmv εε' -tū' 'de nyv -pee.

"Ju -tea soo" plu "kpei ε

¹¹ 'Ma -gbvn a 'e 'sv javn kain ε wɔn. 'Sv soo" plu due' -tan'. "Ju -tea 'bo ε "kpei ε, nyv a 'dcp-wlu "kpei- kpvn i ke tɔ' "i nyɔ ke -wεe cɔ' nyv a 'a 'pee 'jesvn ke cɔ' tu -fɔn' svn 'srei".

¹² Cɔ' "jri -kɔ' nvnem, -wεe c -tu" tu"bofan -tuu"-tuu "jru. Cɔ' 'nyvn -ji -crvna' nyɔ jrc' se -mī 'a 'da ka juo- -bo ε se cɔ' 'sv nī ε.

¹³ "Bai -tɔɔn' c paa 'vn ε, ε -wee' nīε nymo c 'sv. Cɔ' 'nyvn jri' -nī Kea 'a wlu.

¹⁴ "Svī -nīa 'e javn 'di ε, vv -wee' nīε 'o c 'de, -wεe vv -wee' -te soe" plu "kpei 'de vv paa dī pli 'dɔe 'vn "puu'".

¹⁵ -Placne -nma" a, mε -wlu 'de c 'wɔn -wεe -ε -je tu 'a "jru kpa 'bo 'blua- -wee' "klein 'a nyv "kpei. Cɔ' -cε" "kpa a mues nīεkpa 'vn "dua' -wεe c 'je vvpu 'dei -te. Ka nyɔ c dua rεsen jɔ 'c, cɔ' -cε" "kpa -a mu vvpu "kpei naa'. Kea -blea "ikmaa' -ε -sia dī -wee' ε, 'kamɔ εε' 'cɛn kлаa" a mu "jri "kpae' poa'.

¹⁶ 'Nyni -crvna' 'bo cɔ' "bai ke cɔ' bv 'pɔo' -pvn" ε, εmī -nī : 'Beɔ-wi" 'a 'Beɔ ke tu"bo -wi" 'a Tu"bo ke.

¹⁷ 'Sv 'in 'jeeε Kea 'a "soa i "jriε- -c -nyna i 'de 'jrv "jri -wεe -cɔ kpa wlu "jεi 'de -cɔ -da nūvī "klein -ia -wan" 'e "jεi ε, c 'na : I ji, i 'kien- "jru ! -Wεe diide kлаa" Kea 'jea i "nyi ε, i 'je ε di.

¹⁸ I ji -wεe i 'je 'beɔ-wi" o, "sεi 'a kлаe" o, "ikmavn o, soe" ke ia' "kpei -tevn o, nyv "klein

-nia kwpnu- o, -ce" -peetevn o, mui" ke kiae" 'a nmi di.

¹⁹ 'Bo -me 'de 'su 'in 'jeeε nmi-kwli -ne ke 'blua 'a 'beɔ-wi" ke uva' tu-fɔvn "jriε-. Uv 'kueen "jru -wεe uv 'je "ju -tea i 'bo soo" plu "kpei ke oo' "soa-wi" tu o -fɔn'.

²⁰ 'Su tu du nmi-kwli ke εε' 'ce 'me -wεe uv kpvn ε ke εε' si 'tmvi -nɔ ke. Cmɔ -ɔ -daa' oo' -ce" Kea 'a wlu 'kwajaai 'de-, -wεe -ɔ nu jrii' kiae" kiae" 'bo nmi-kwli "juɔi. 'De ia' jrii' tu 'vn 'bomɔ ɔ ceen -wεe nyu "klein nmi-kwli 'a juo'in nia -pvn" -wεe uv -gbεεa' εε' -kooodε "juɔi ε, ɔ pooe uvpu 'sre i tein". Nmi-kwli ke εε' si 'tmvi uv kpvn a -nu, uv se 'me 'su uv je uvpu 'de -toun" klaa" 'di 'de ne-gbauo klaa" ke 'nu -nyニア "jrii -ε 'dba nyu 'vn -fi" e..

²¹ -Placne -ε -wlua 'e "ju -tea i 'bo soo"- "kpei 'wɔn ε, eme -dba nyu -ju -sia 'o mu ε, -wεe uvu -wee" "klein di uva' nmi, 'su i dbo.

20

-Sin 'a "wlu due' 'a -ti'

¹ 'Ma -gbvan 'emu 'su ε, Kea 'a "soai due' -wlua 'e javn 'di -ɔ -si" ii ɔ 'bleε "bie-gbau" klaa" 'a -da'kle ke -gbaacee' "dbu klaa" kwa,

² -wεe ɔ kpvn -sre" -ne, eme -ni sen soa soa, εε' 'nyニア -ni -sion' ke Satan ke, -wεe ɔ sɔɔn -gбаacee' "dbu -ne i 'de ɔ 'je isaan mamau 'de -sin 'a "wlu due' 'di.

³ 'Su Kea 'a "soai -fii" ɔ 'de "bie-gbau" klaa" -ε sea "ti -ta 'ble 'di -wεe ɔ poε -da'kle "wɔin 'de ɔ kaan ε 'de woi "kloklɔ -wεe -sre" je nyu 'a "jru -jei" -saa mamau 'su -sin 'a "wlu due' -ni 'je -si'.

-Bo -sin 'a "wlu due' -ni 'wlu 'o -jei" ε, սսա մւε օ ikaian' 'de nօ" de-saan" ka 'di.

⁴ 'Bo -me 'de ε, 'in 'jeeε 'beօkpae -tuu" "jrie-, ι ke nyu -tea i 'bo ι "kpei ke. Սս "nyiε սսա' nyu tu "ikmaa' -wεe սս 'je nyu 'a 'pee 'je. Nyu -սս -jea Sesi 'a -tι' tօ' 'vn, -wεe ka օ nιa սսա' 'Blei -սս -tmu ε 'de nyu -pee -wεe -սս -tmua Kea 'a wlu 'de սս cεan "jru "i 'de εε' -tι' 'vn ε, 'in 'jeeε սսա' -sii "jrie- -ke. Nyu "klein -սս sea nmi-kwli ke εε' -koօօde "juoi -gbεε' -wεe εε' juo' in sea 'o "juoi nι, 'de ε sea 'o sսn "kpei nι, -սս -mea 'de εε' -tι' 'vn ε, սս -wee' jie 'kmu de, 'in 'jee- սսpu "jrie- 'me -ke. -Wεe սս ke Nyu'pսvi Klisi 'je 'nyni i 'wlսv 'de -sin 'a "wlu due' 'di.

⁵ 'Mεvn -sia 'o mu ε, -wi" -mu se 'kmu de jii mamau 'sս -sin 'a "wlu due' -ni 'je 'o -jei" 'wlu. Nyu սս 'dbaa -wεe -սս -scan "kunyic' -սս εmε -ni "kunyic' scan 'a "i-saa' -nε.

⁶ Nyu -սսa mua "kunyic' scan' "i-saa' nօ" նս օ սս mua 'e -wi" -mu "klu nιa' a, -mo նս 'mua-, Kea 'a "diwan kpսon". 'Mea 'a kpe 'scos -nε se օ 'beօε- 'bode. 'Kaa սսa' nyu tu ε, սսa մւε Kea ke Nyu'pսvi Klisi "juoi սսa' -wεe սս ke օ 'je 'nyni i 'wlսv- -tadue 'de -sin 'a "wlu due' 'di.

Tu du Satan 'me 'bode -bode 'bode

⁷ -Bo -sin 'a "wlu due' -ni 'wlu 'o -jei" ε, Satan a մւε i kaian' -wεe օ 'je -kasо 'di 'wlu.

⁸ 'De օ 'je 'blua- -wee' 'a nyu 'sre i pooo' mu, εmε -ni -Gokι ke Magogι -ki 'de օ 'je 'e 'blua 'a 'fօ -nιa -nyiε "kpei mu -wεe օ 'je 'beօde -wee' "klein 'a nyu 'sre ipoo-. Ծո մւε սսpu "jrui 'kιan' -tajrօ -wεe սս 'je Kea 'a nyu tu o -fօn'. Սսa մւε "i -tia' ka 'tօniε 'a -pιcօn" nιa.

9 Uua muε 'blua- -wee' "kpei -gbaa' -wεε uu 'je Kea 'a 'ce ke εε' -kwlc -εε -tι' ε kma 'dei -pin. 'Kaa ne ε muε 'de javn 'di 'wlvā' -wεε ε 'je uvpv i-sa.

10 'Su -sion' -c -pooa uvpv 'sre i ε, o kpvvεn' -wεε o -fii" 'ε 'de -toun" klaa" 'di 'de ne-gbauo klaa" ke 'nu -nyvnia "jrii -ε 'dba nyv 'vn -ta nmi-kwli ke si 'tmvι nia. 'Demc uu 'je ni- -wεε uu 'je uua' -ce" wɔn 'je jeejee 'de "mau'wi o 'jru -gbaowi 'di mamau 'su.

De 'bco-pee'

11 'Bo -me 'de ε, 'in 'jeeε 'beokpa-te -plu kлаа" due' "jriε- ε ke "ju -tea i 'bo ε "kpei ke. 'Blua- ke javn sɔn i 'bo o "juɔi, i se -tein 'ble 'bode.

12 'Su 'in 'jeeε 'mεvn 'a mi" ke kлае" "jriε-, uu nyva i 'bo 'beokpa-te "juɔi. 'Su 'sbipin -tuu"-tuu kaien "wɔin. -Wεε 'sbe jre' kaien "wɔin ke'wle 'bo -me 'de -me ni 'kmvnišbe. 'Bo 'mεvn 'a nuvdı -i -crιa' 'de 'sbi -ni 'di "kpei mɔ uua tba -wεε uua 'je uua' 'pee.

13 'Su nyv -mεa 'e 'tɔniε wɔn ε, 'tɔniε ja -wi" -mu 'mε, -wεε 'mεa' o, 'mεvn 'a -kwlc o, -mι ja ıa' -ni 'mεvn -ke. -Wεε ka jrc' o nua, 'kamɔ cc' 'pee 'je 'jeeε, ka jrc' o nua, 'kamɔ cc' 'pee 'je 'jeeε.

14 'Su uu kpvn 'mεa' ke 'mεvn 'a -kwlc 'mε, uu -fii" i 'de ne-gbauo kлаа" 'di. Uua' 'de ne-gbauo kлаа" 'di mua' -ne, εmε -ni 'mεa' 'a kpe 'sɔcc -ne.

15 Nyɔ "o nyɔ cc' nyni sea 'crιiε 'de 'pusbe -ne 'di ε, -mɔ -fii" ε 'de ne-gbauo kлаа" 'vn.

1 Javn ke 'blua- -ji -nia tein" ε, -mī sōn i, i ke 'tonie ke. 'Su 'in 'jeeε javn dee ke 'blua- dee "jrie-.

2 'Su Selisalem -kwlc -dee -ε -nia Kea 'a -kwlc ε, ε 'wlue 'e javn 'di εε jea i "si -wεε 'in 'jee- ε "jrie-. Ka 'nynia -saan" -va -tia" jra dee 'vn a -tua" dī 'dœ -pvn" -wεε va 'jaa- va' kvan "i ε, 'kamc εε' -kwlc -tu nī.

3 'Su 'in 'wɔn wlu klaa" jre' -ε -wlu 'e 'beokpa-te o fɔ o -wεε ε 'na : Ao -gbvn 'nɔ, Kea ji 'de nyioρu "klu "tia' -wε- la. ε ke υυρυ "tii' 'bode -wεε υua mu εε' nyu nia', 'de Kea 'a -ce" 'kpa ke υυ 'je i -te -wεε ε 'je υυρυ 'a Kea nī.

4 Εε μυε υυρυ "miini "jri i-saa'. 'Mεa' o, 'kwε-paa' se nī 'bode. Nyu se -fīn" -cruen" ke kplewlu 'wɔin. Nyu se 'kle 'jei 'bode, de-nυε' dī -ji -nia tein" ε, -mī -si'.

5 'Su "ju -tea i 'bo 'beokpa-te "kpei wlu' ka, o 'na : -In -gbvn 'nɔ, 'in poe dī -wee' "klein 'a -gbcdēe "ni. 'Su o 'na : -In -cri wlu -nī, de-nυε' ia' wlu tu nīε tɔ' -tī, i nīε -kwlc" -te' ka.

6 -Wεε o wlu ke'wle, o 'na : ε -kwε- ja -wε- ! 'Mɔ -saa "i, 'mɔ -bɔɔ' de, 'mɔ -kɔn nya, 'mɔ -kan dī -wee' "jru. Nyɔ "o nyɔ "ni 'natvn a nua, "ni -ε -wlu 'o 'kmvn i ni 'a "jru "kpei ε, εμε 'ma mu o "nyia' foo" 'vn, -wεε o 'je 'na.

7 Nyɔ -cɔ mua tu 'a "jru kpaa' a, ia' dī tu a μυε cɔ' 'ken nia'. In 'je cɔ' Kea nī, 'de cɔmɔ 'je 'ma "ju nī-.

8 'Kaa nyu -υua pleea nyu 'a "jri -wεε -υua' -kwlea wlu fai" poo -tī o, nyu -υυ sea Kea -kwli" -te' o, nyu -υua nua -flen" dī 'a "kwli -wee' o, "ku 'dbavn o, kao'blevn o, jrii' pvn o, koun "juoi -gbεεvn o, si 'tmv υn o, υua' -nī -tein nīε 'de

nε-gbauo klaa" ke 'nu -nyniia "jrii -ε 'dba nyu 'vn.
Uvə' 'de ε 'vn mua' me -nι 'mεa 'a kpε 'sco -nε.

Selisalem -kwlo -dee

¹⁰ 'Sv Kea 'a -Suu "ji 'de 'vn 'ε -wεε 'ma -gbvaa
'emu 'sv 'in 'jeeε Kea 'a "soai -nɔ "jrie- -ɔ kpaa
'vn 'de crv -tcoɔn' -tcoɔn "jru pue'. 'De ɔ tco 'vn
Selisalem -kwlo -dee -ε -nia Kea 'a -kwlo ε, εε
'wlεε 'o Kea -pvn" 'de javn 'di -wεε εε "si i.

¹¹ Kea 'a -sɔn' -sɪn' ε 'de woi -ta -wee'. Ε ncm
"jrii, εε fan' ka "sou 'dœ a fan'. Εε' "jriinmœa' a
-flaan' e nyø "jri ka "sou 'dœ nyø a 'daa- Klitalu
nia.

¹² Blo' -pian' ε 'dei ε, ε 'be "kpei- -wεe ε ten ja.
ε 'bleε -gbεin" -je 'a -puue 'jɔ 'sɔɔn, -wεe Kea 'a
"soa -puue 'jɔ 'sɔɔn ɔ fuo ia' -gbεin" -je tu i due
'due. Israε 'a -kvn -niɑ -puue 'jɔ 'nɔɔs ɔ, ɔ, ia' 'nynu
'cruue due 'due 'bo -gbεin" -je -ni "kpei.

13 -Gbein" -je taan -ni εε' -kwlo tu 'a 'fɔ -ni
-nyiis o i : -gbein" -je taan ni 'e 'jru' 'a 'wlu 'in fɔ
o, -whee taan ni 'e 'jru' 'a dianfɔ o, -whee taan ni 'e
'jru' 'a kuanfɔ o, 'de taan ni 'e 'jru' 'a blu 'in.

¹⁴ Blo' -pian' εε' -kwlc tu 'dei -nε, ε tba 'o "sei kpi 'a -puue c'jō "kpei. Kea 'a 'sraa -sablaaju 'a dboun -nūia -puue c'jō s, uupu 'a 'nyñi 'cruε 'bo "sei -nī "kpei due 'due.

¹⁵ Kea 'a "soai-cc-wlua 'on-peel-cu-cblees tu-
-ee dbaa de kwa, ddbaatu -ne 'sani -nu e. Emee

○ "duo- 'vn -w  e   'je -kw   -n   ke   ' blo' 'a w  n
ke   ' blo' dbaa-.

¹⁶ -Kw   -n  ,   'blees 'f   -nyii  ,   ' f   -wee' t  en
'vn '  . Kea 'a "soai n  a   ' tu -n   -w  e   dbaa
-kw   -n   'sv   ,   n   -jeblu- 'a -toe ny   a na 'vn 'a
-kw   due' "wlu 'sc  n (12 000), 'kam     ' f   -n  a
-nyii   o,   ' blo' 'a tensun n   -ke.

¹⁷   dbaa   ' blo' 'a ja tensun 'm   -ke, -w  e   '
ja tensun n   svntu" 'a kme' 'due kwla -nyii   'j  
-nyii   (144). Ka nyi  pu a dbaa d     , 'kam     dbaa
d   -ke.

¹⁸ "Sei -k   'd  e 'd  e ny   a 'daa- Sasipu   ,   m  
-te' blo' -n  a -kw   'dei   , -w  e -kw   '   -ce" 'kpa
-m   n   'sani 'a 'sv -w  e   n   "jrii 'sr  sr   ka "ni n  a.

¹⁹ "Sei 'a -puue 'j   'sc  n blo' -   -pian' -kw   -n  
'dei tba 'o "kpei -n  ,    n   "sei -k   'd  e 'd  e 'a
'kwli -wee' -w  e    'cri   .
-J   -saa "i -m   -n   Sasipu.

-J   tba 'o, -n   Safi-.

Ia' taan -n  , -m   -n   Agat  .

Ia' -nyii   -n  , n   Emerodi.

²⁰ Ia' -mm" -n  , -m   -n   Onisi.

Ia' -m  eo"- m   -n   Sadoani.

Ia' -m  " 'sc  n -n  , ny   a 'daa- m   -n   Klisoliti.

Ia' -m  " na -n  , -m   -n   Berili.

Ia' -m  " ny   -n  , -m   -n   Topasi.

Ia' -puue -n  , -m   -n   Klisoplasi.

Ia' -puue 'j   due' -n  , -m   -n   Tuikoasi.

Ia' -puue 'j   'sc  n -n  , -m   -n   Ametisti.

²¹ 'Blua 'a w  n -n  a -n   -puue 'j   'sc  n -n  ,    "du   "sei
'd  e jri' 'a -puue 'j   'sc  n 'vn -w  e    n   n   ia' kludi
due 'due. Ia' "sei tu 'wlu   'e -kle" -   -n  a 'e 't  ni  
-sc  n 'di, ka -sc  j   n  a, 'kam   i n   -. -Jeblu -   ce  n

εε' -kwlo tu 'vn ε, 'sani -nv ε, ε ke de jre' se "jrii bee-, ε nιε "jrii 'sr̄sri, "jrie- ε ceñ ε 'vn 'ε.

²² 'In se Kea -gbu klaa" "jrie- 'jee- 'bo εε' -kwlo tu 'di, de-nvε' Tu"bo Kea -ε -kmai" -ε -sia d̄i -wee' ε, εmε -nι εε' Kea -gbu ke 'blaaju ke.

²³ 'Jru ke 'cv 'a fan 'bo εε' -kwlo tu 'di, de-nvε' Kea 'a -son' -sin' 'bomu -wεe 'blaaju nι εε' -tau.

²⁴ -blaua 'dinyu -wee' "klein a mue naa' 'de -son' 'vn. 'Beo-wi" -nιa 'e 'blaua- "kpei a mue vva' "wlili-ke keema' de 'bo -kwlo -ne 'di jaa'.

²⁵ Εε' -gbεin" -je se "wɔin kaain, de-nvε' -son' o mue -sian' jeejee, kwie se nιi 'bode.

²⁶ -Wεe 'beođe -wee' "klein 'je 'o vva' "wlili- o, vva' keema' de ja.

²⁷ 'Kaa de -nyniia "jrii se 'o εε' -kwlo tu 'di pai. Nyu -vva nva -flen" d̄i o, nyu -vva -tmva s̄i o, vva se 'o pai -ke. Nyu -vva 'nyni 'crua 'de Kea 'a 'sraa -sablaaju 'a 'kmvnisbe 'di ε, vva' 'sv -je 'o pa.

22

¹ 'Sv Kea 'a "soai tɔɔ 'vn 'kmvni ni 'a -gbuu, ε nιε "jrii 'sr̄sri -wεe εε fan ka "sou 'dœ nyu a 'daa- Klitali nιa. Εε' "jru 'wlue 'o Kea ke 'blaaju 'a 'beođpa-te -son, -wεe ε ceñ 'bo -kwlo 'o -kwea' -.

² 'De 'kmvni tu nι εε' 'kpuu -nιa 'sɔon "kpei-. Εε cro' kpe 'ε -puue 'jɔ 'sɔon 'de -svn 'di -me ε croε 'jɔ 'de 'cv "o 'cv 'di. Εε' w̄in mι -ia -puu' 'blaua- -wee' 'a nyu.

³ 'Dain se 'o εε' -kwlo tu 'di nι i. Kea ke 'blaaju 'a 'beođpa-te nι 'o ε 'di, -wεe εε' dbonvvn 'je ε "juci -gbεε' -.

⁴ Vva mue Kea 'a "jua- "jrie- 'jeea', -wεe εε' 'nyni 'je 'crua 'bo vva' "jua 'a "pε "kpei.

5 Kwie se kpvn i 'bo εε' -kwlo tu 'di, 'jrv se fan i 'bomu. Nyv se -dam'ba tba i, de-nvε' Tu"bo Kea 'a -cε" 'kpa -ni nvρu 'a -sɔn', -wεe vv 'je 'beo di jeejee 'de -svn "o -svn 'di.

Nyv 'sn̄i -tu" wlu -ε -bɔɔa' de ke Sesi 'a ji -t̄i ke

6 'Sv Kea 'a "soai wluε 'vn -pee, o 'na : Wlu -ni nιε tɔ', i nιε -kwli" -te' ka. Tu"bo Kea -ε -nyia" εε' wlu 'kwajaavn εε' -Suu ε, εmε -dbo' εε' "soai -wεe dι -tea nvu -t̄i o 'je i 'kwla -sa 'de εε' dbonvun -pee.

7 Sesi 'na : Ao po doin" i, 'in -teε ji -t̄i. Wlu Kea -sa 'kwla -wεe -i -crιia' 'de 'sbe -nε 'di, nyɔ -cɔ -ji wɔn ε, -mɔn u 'mua- !

8 'Mɔ -San, 'mɔ -cɔ -wɔn dι -ni -wεe c -jee i "jriε-. -Ta 'in 'wɔn i -wεe 'in 'jee i "jriε- 'sv ε, Kea 'a "soai -cɔ -tɔ -cɔ i 'vn ε, 'in "siiε 'kɔi- i 'bo o "jucɔi, -wεe 'in 'je o "jucɔi -gbεε.

9 'Kaa o wlu' 'de 'vn -pee, o 'na : "In-, -in -bo 'vn "jucɔi -gbεε- ! Kea mε -in -je "jucɔi -gbεε' ka- ! 'Mɔ nιε Kea 'a dbonvi -o -ke, ka -in -ke -ma de 'di-wi" Kea jaa wlu 'kwa nya, ε ke nyv "klein -vua -jea wlu -crιia' 'nɔ 'sbe -nε 'di wɔn ke.

10 -Wεe o wlu 'vn -pee ka -ke, o 'na : Wlu -saa 'kwla -wεe -i -crιia' 'nɔ 'sbe -nε 'di ε, -in -bo i 'kwla -tu" ε ! De-nvε' nɔ" -ε 'di ia' dι tu 'jea 'o nyni ε, ε se o tεen-.

11 Nyɔ -nyniia 'di wɔn ε, -mɔ kpa cɔ 'diwɔnynia' nya ! 'De nyɔ -cɔ -nua dι -ia kpvn a nyv -flen" ε, -mɔ kpa ia' nua' nya ! 'Kaa nyɔ -cɔ -nua "isredi -cιεi" i ε, -mɔ kpa cɔ 'isredi nua' nya -wεe nyɔ -kwεai 'pepe, -mɔ 'je cɔ' i -kwεa' nya kpa !

12 Sesi 'na : Ao -gbvn 'nɔ, 'in nia -jei", 'in ke -kei" 'in 'jea nyu -sa ke, -wee dì jrc' nua 'in 'je o ia' -kei" -sa due 'due.

13 'Mɔ -saa "i, 'mɔ -bɔɔ' de, 'mɔ -kɔn nya, 'mɔ -kan dì -wee' "jru, 'mɔ dì -wee" "klein tba 'de "jri -wee -ɔ -nynii i 'o.

14 Nyu -nua wɔɔa nua' 'unpaadì uu nu 'mua-, uuρu -ni 'kmvnì tu 'a 'jɔ di ka, -wee -uu -je 'o -kwlo -ne 'di pa !

15 'Kaa nyu ka -gbe' nia -uu -nia kan', jrii' nvn, kao'blevn, "ku 'dbavn, kɔn "juɔi-gbɛɛvn, nyu "klein sì 'tmv 'a nua 'tvn, nua' nyu tu se 'o εε' -kwlo tu 'di pai.

16 'Mɔ Sesi 'mɔ -dbo' 'ma "soai -wee ka dì -ni nia tɔ' -tì ε, o 'je aopu 'tmv - 'de Kea -gbi 'dii. 'In 'wlue 'de Dafidì 'a "ji 'di, 'mɔ -ni 'cu-siùn -εε fan -sɔn' wɔin" ε.

17 -Suu ke 'sraa -sablaaju 'a -pɔin' 'naa : -In ji ! Nyɔ "o nyɔ "ni 'natvn a nua o ji ! Nyɔ "o nyɔ -niε "i ε, o "duo 'kmvnì ni 'vn o 'je 'na foo" 'vn !

Wlu "jru -cra' 'in

18 Wlu "klein -i -cruia' 'de 'sbe -ne 'di, nyɔ "o nyɔ -ɔ -wɔan ia' wlu tu ε, 'mɔ San a -sɔɔ' fɛn' : -Bo nyɔ jrc' "duo wlu jre' 'vn -wee o po ε 'bo ε "kpei ε, -me nyu 'kle -tu" dì -ia -tì 'cruia 'nɔ 'sbe -ne 'di ε, Kea a mu 'vn "dua" -wee ε 'ji o 'kle "kpei ja-.

19 'De wlu -wlua 'kwla -wee -i -cruia' 'nɔ 'sbe -ne 'di, -bo nyɔ "o nyɔ jrc' -sa wlu jre' 'bo ε "kpei ε, -me Kea a muε oɔ' -ni 'kmvnì tu 'a 'jɔ ke -kwlo -kwɛai -ia -tì 'cruia' 'de 'sbe -ne 'di ε, o 'kwa -saa'.

20 Sesi -ɔ -na dì -ni nia tɔ' o, o 'naa :
Kùn, 'in -tee ji -tì.

Ε nì kan' -cɛɛn'-, Tu"bo Sesi, -in ji !

21 Tu"bo Sesi 'a 'saavn n̄ nyu -wee' "klein "kpei
!

DBΕΕDE DEE-

Wè Northern: DBΕΕDE DEE- New Testament+

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Wè Northern)

Contributor: WBT Central Zone

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

420bcc8e-229d-5a3a-91bf-a91cc86b40db